

Analýza brněnské kulturní a kreativní scény

Tato analýza popisuje aktuální stav brněnských kulturních a kreativních odvětví a jejich potřeby. Opírá se o celou řadu realizovaných studií, rešerší, kulatých stolů a tematických (advokačních) skupin s relevantními aktéry, výstupy Brněnského kulturního fóra a další. Prostřednictvím získaných dat i zpětné vazby od aktérů pak utváří celkový obraz o kulturním a kreativním odvětví propsaném do prostředí města Brna.

Kompletní přehled všech těchto materiálů je přílohou č. 1 této analýzy.

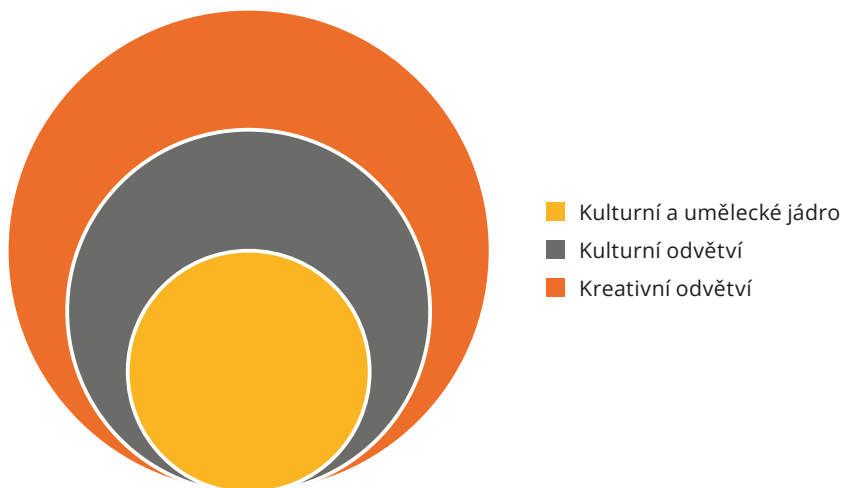
Analýza je podkladem pro aktualizaci Strategie kultury a kreativních odvětví (dále SKKO) v Brně. Vytvořilo ji Oddělení koncepce a rozvoje Odboru kultury Magistrátu města Brna a prošla korekturou a odbornou konzultací. Dokument byl následně zaslán k připomínkování a doplnění také externím garantům aktualizované SKKO a vybraným aktérům z řad kulturních a kreativních odvětví (dále KKO).

Kulturní a kreativní odvětví definujeme v souladu s certifikovanou Metodikou mapování kulturních a kreativních průmyslů na lokální a regionální úrovni ČR vydané Ministerstvem kultury ČR v roce 2022. Mezi KKO se tedy řadí subjekty, jejichž *„činnosti jsou založeny na kulturních hodnotách nebo na uměleckých a jiných individuálních nebo kolektivních kreativních projevech. Tyto činnosti mohou zahrnovat vývoj, tvorbu, produkci, šíření a ochranu produktů a služeb, které představují kulturní, umělecké či jiné kreativní projevy, jakož i související funkce, jako je vzdělávání nebo řízení. Budou mít potenciál vytvářet inovace a pracovní místa zejména z duševního vlastnictví. K těmto odvětvím patří architektura, archivy, knihovny a muzea, umělecká řemesla, audiovizuální odvětví (například kinematografie, televize, videohry a multimédia), hmotné a nehmotné kulturní dědictví, design (včetně módního návrhářství), festivaly, hudba, literatura, scénická umění, knihy a vydavatelská činnost, rozhlas a výtvarné umění / trh s uměním.“*¹ Obory KKO jsou velmi heterogenní. V certifikované metodice jsou vymezeny na základě trojsektorového členění kulturního a kreativního sektoru, resp. oblasti kultury dle Satelitního účtu kultury.

¹ Ministerstvo kultury ČR: Aktualizace Metodiky mapování kulturních a kreativních průmyslů na lokální a regionální úrovni ČR pro účely výzvy č. 0232/2022 na tvorbu strategických materiálů v oblasti rozvoje a podpory kulturních a kreativních odvětví; str. 6

Členění kulturního a kreativního sektoru:

- I. Kulturní a umělecké jádro (tradiční a umělecký sektor – kulturní dědictví, scénické umění, výtvarné umění, umělecké vzdělávání, umělecká řemesla),
- II. Kulturní odvětví (audiovizuální a mediální sektor – knihy a tisk, hudba, film a video, rozhlas, televize, videohry),
- III. Kreativní odvětví (kreativní sektor – architektura, reklama, design).

Pro potřeby této analýzy jsme určitá odvětví spojili do širších tematických celků a přidali některá umělecká odvětví, jako například cirkus.

Obsah

Seznam zkratk	4
Kulturní a kreativní organizace a zařízení na území města Brna zřizované a zakládané veřejnou správou	5
Státní organizace	5
Krajské organizace	9
Městské organizace	10
Městské organizace zřizované městskými částmi	16
Subjekty s více zřizovateli	19
Nezřizované kulturní a kreativní organizace a nezávislí aktéři	20
Subjekty nezřizované scény	21
Vzdělávací instituce v kulturním a kreativním sektoru	27
Data v kultuře a kreativě	29
Mapové aplikace	29
Výzkumy, analýzy, rešerše	37
Databáze	42
SWOT analýza kulturního a kreativního prostředí	43
Audiovize a gaming	44
Divadlo, performance a cirkus	48
Folklor a umělecké řemeslo	50
Hudba a hudební kluby	53
Literatura	56
Tanec	58
Výtvarné umění, fotografie, design a architektura	60
Vzdělávání v kultuře a kreativě	63
Shrnutí SWOT	66
Seznam zdrojových materiálů	86
Seznam zapojených organizací	88

Seznam zkratek

BFO	Brno Film Office, Filmová kancelář Brno
BKF	Brněnské kulturní fórum
CED	Centrum experimentálního divadla, příspěvková organizace
ČR	Česká republika
DR	Divadlo Radost, příspěvková organizace
DUMB	Dům umění města Brna, příspěvková organizace
EHMK	Evropské hlavní město kultury
FB	Filharmonie Brno, příspěvková organizace
JAMU	Janáčkova akademie múzických umění v Brně
JIC	JIC, zájmové sdružení právnických osob
JMK	Jihomoravský kraj / Krajský úřad Jihomoravského kraje
KJM	Knihovna Jiřího Mahena, příspěvková organizace
KKO	Kulturní a kreativní odvětví
KUMST	Kreativní hub KUMST
MDB	Městské divadlo Brno, příspěvková organizace
MG	Moravská galerie v Brně
NDB	Národní divadlo Brno, příspěvková organizace
MMB	Magistrát města Brna
MU	Masarykova univerzita
MZK	Moravská zemská knihovna
OK	Odbor kultury Magistrátu města Brna
OMI	Odbor městské informatiky Magistrátu města Brna
OSP	Odbor sociální péče Magistrátu města Brna
OSRS	Odbor strategického rozvoje a spolupráce Magistrátu města Brna
OZ	Odbor zdraví Magistrátu města Brna
OZV	Odbor zahraničních vztahů Magistrátu města Brna
PO	příspěvková organizace
RVP	Rámcové vzdělávací programy
SKKO	Strategie kultury a kreativních odvětví
SMB	Statutární město Brno
SWOT	Zkratka z anglického originálu, kde S = Strengths (Silné stránky), W = Weaknesses (Slabé stránky), O = Opportunities (Příležitosti), T = Threats (Hrozby)
TIC	TIC BRNO, příspěvková organizace

Kulturní a kreativní organizace a zařízení na území města Brna zřizované a zakládáné veřejnou správou

Státní organizace

Moravská galerie v Brně

Pražákův palác

Moravská galerie v Brně je státem zřizované muzeum umění a designu, které spravuje více než 200 tisíc uměleckých děl. Díky této bohaté sbírce, zahrnující výtvarné umění a design od středověku až po současnost, je druhou největší institucí svého druhu v České republice. Galerie prezentuje své sbírky prostřednictvím stálých expozic i krátkodobých výstav, přičemž jejím posláním je nejen uchovávat a zpřístupňovat sbírkové předměty veřejnosti, ale také provádět výzkum a podporovat vzdělávání. Organizace se mimo jiné zaměřuje na akvizici, evidenci,

odborné zpracování a ochranu muzejních předmětů a zároveň na šíření výsledků výzkumu prostřednictvím publikací, výstav, programů a metodických materiálů. Moravská galerie spravuje šest budov: Pražákův palác, Místodržitelský palác, Uměleckoprůmyslové muzeum, Jurkovičovu vilu, Otevřený depozitář a Muzeum Josefa Hoffmanna.

Moravská zemská knihovna

Moravská zemská knihovna je s téměř pěti miliony dokumentů druhou největší knihovnou v České republice. K dispozici má 798 studijních míst, ročně ji navštíví 400 000 uživatelů a její čtenáři realizují ročně téměř 1,5 milionu virtuálních návštěv. MZK je knihovnou s univerzálním knihovním fondem doplněným fondy specializovanými. Od roku 1935 disponuje MZK právem celostátního povinného výtisku, její roční přírůstek tak přesahuje 40 000 knihovních jednotek. MZK také plní funkci krajské knihovny v Jihomoravském kraji.

Autorka fotografie: Marie Schmerková

V roce 2009 byla Moravská zemská knihovna uznána jako výzkumná organizace, od roku 2016 zajišťuje prezentaci České republiky na čtyřech zahraničních knižních veletrzích a od roku 2017 zřizuje České literární centrum, jehož cílem je soustavná a systematická propagace české literatury a knižní kultury v zahraničí. Od dubna 2023 pak v Moravské zemské knihovně sídlí Knihovna Milana Kundery.

Moravské zemské muzeum

Moravské zemské muzeum je druhou nejrozsáhlejší a nejstarší muzejní institucí v ČR. Organice je zřízena za účelem získávat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a zpřístupňovat veřejnosti sbírky muzejní povahy, provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj týkající se sbírek a prostředí, v němž jsou získávány sbírkové předměty, a šířit výsledky výzkumu a vývoje prostřednictvím výuky, publikování, muzejních výstav a muzejních programů, metodiky nebo převodu technologií.

Autorka fotografie: Marie Schmerková

Celkem má muzeum tři oddělení, a to historické, přírodovědné a uměnovědné, a v jeho sbírkách se nachází více než 6 milionů předmětů.

Muzeum spravuje celkem 5 budov v Brně – Dietrichsteinský palác, Biskupský dvůr, Palác šlechticů, Pavilon Anthropos a Památník Leoše Janáčka. Kromě toho má svá odborná pracoviště a depozitáře v budovách na Zelném trhu, na Kapucínském náměstí a v Domě Jiřího Gruši. Mimo Brno pak muzeum spravuje Památník Bible kralické, Zámek v Jevišovicích, Zámek v Budišově, Zámek v Moravci a Centrum slovanské archeologie.

Národní památkový ústav

Národní památkový ústav je největší příspěvkovou organizací Ministerstva kultury ČR. Současnými zákony, zejména zákonem památkovým, je mu svěřena řada odborných úkolů týkajících se státní památkové péče. Národní památkový ústav má řadu územních pracovišť.

Územní odborné pracoviště NPÚ v Brně se zabývá ochranou, poznáváním, dokumentací a prezentací jednotlivých památek i památkových rezervací a zón na území Jihomoravského kraje, kde je celkový počet jednotlivých nemovitých kulturních památek 6 337.

Muzeum romské kultury

Muzeum romské kultury bylo založeno v roce 1991 z iniciativy romských intelektuálů jako nevládní nezisková organizace, od roku 2005 je státní příspěvkovou organizací Ministerstva kultury ČR, kde spadá pod Samostatné oddělení muzeí. V evropském kontextu jde o unikátní instituci, která globálně dokumentuje kulturu Romů a Sintů, respektive mnoha různých romských subetnických skupin a komunit. Sbírka muzea je zapsána v Centrální evidenci sbírek, obsahuje přes 28 000 sbírkových předmětů, je členěna do 5 podsbírek a v rámci nich do 14 sbírkových fondů. Kromě sídelní brněnské budovy se stálou expozicí a výstavními prostory má Muzeum ve své správě také Památníky připomínající holokaust Romů. Památník v Hodoníně u Kunštátu přešel do správy muzea v roce 2018 a je věnován obětem romského koncentračního tábora z doby II. světové války. Památník holokaustu Romů a Sintů v Letech u Písku byl slavnostně otevřen v květnu 2024 po rozsáhlých úpravách na místě bývalého vepřína, který byl odstraněn. Oba Památníky jsou důležitými místy připomínky tragické historie Romů a Sintů v České republice.

Autor fotografie: Robert Vystrčil

Technické muzeum v Brně

Zdroj: Technické muzeum v Brně

památku Kovárnu v Těšanech, národní kulturní památku Starou huť u Adamova, kulturní památku Šlakhamr v Hamrech nad Sázavou, národní kulturní památku Větrný mlýn v Kuželově, národní kulturní památku Vodní mlýn ve Slupi a depozitář historických vozidel MHD v Brně-Líšni. Také další budovy v Brně-Černovicích a v Brně-Rečkovících, které jsou veřejnosti nepřístupné.

Technické muzeum v Brně je příspěvkovou organizací se samostatnou právní subjektivitou, je přímo řízeno Ministerstvem kultury ČR. Jako muzeum plní funkci sbírkotvornou, prezentační, kulturní, vědeckou, vzdělávací, osvětovou, metodickou, a to především na území Moravy a Slezska, u některých oborů je jeho působnost celostátní.

Muzeum je zaměřeno především na historii vědy a techniky.

Mimo hlavní budovu v Brně – Králově Poli muzeum spravuje: Areál československého opevnění a železné opony v Šatově, kulturní

Krajské organizace

Muzeum Brněnska

Muzeum Brněnska je paměťová instituce sdružující šest poboček: tři vlastivědná muzea – Muzeum v Ivančicích sídlící na zámku v Oslavanech, Podhorácké muzeum v Předklášteří a Muzeum ve Šlapanicích, dále Památník Mohyla míru na slavkovském bojišti, literární muzeum Památník písemnictví na Moravě a památkově obnovenou Vilu Löw-Beer v Brně. Pobočky muzea sídlí v jedinečných historických objektech, mezi nimiž vyniká národní kulturní památka klášter Porta Coeli v Předklášteří či benediktinský klášter v Rajhradě.

Vila Löw-Beer, zdroj: Muzeum Brněnska

VIDA! science centrum

Zdroj: VIDA! science centrum

Zábavní vědecký park VIDA! science centrum je místem, kde se věda mění v dobrodružství a objevování baví malé i velké. Na ploše přes 6000 m² čekají návštěvníky stovky interaktivních exponátů, které hravou formou vysvětlují přírodní jevy, technické principy i zákonitosti každodenního světa. Program doplňují působivé science show, dílny s pokusy, tematické výstavy nebo 3D filmy, které vtahují do světa poznání. Nabídka je navržena tak, aby podporovala zvědavost, tvořivost i schopnost myslet v souvislostech – a to napříč generacemi. Za rok průměrně VIDA! navštíví 200 000 návštěvníků.

VIDA! však není jen zábavním cílem – je také důležitým kulturně-vzdělávacím prostorem, který rozvíjí kreativní myšlení. Spojuje vědu, umění, technologie i design a inspiruje návštěvníky. V Bastlárně – otevřeném prostoru pro malé i velké kutily – vznikají nápady, které propojují ruční tvorbu s novými technologiemi. VIDA! je tak nejen bránou do světa vědy, ale i živou laboratoří nápadů a místem, kde se rodí nové přístupy k učení, tvorbě i spolupráci.

Městské organizace

Centrum experimentálního divadla

Autorka fotografie: Marie Schmerková

Hlavním účelem organizace je provozování divadelní činnosti a tvůrčí umělecká práce realizovaná profesionálními divadelními soubory.

CED zastřešuje činnost tří unikátních, umělecky autonomních divadel – Divadla Husa na provázku, HaDivadla a platformy pro performativní umění Terén.

Vedle toho provozuje CED vlastní archiv a knihovnu, které jsou otevřené veřejnosti, pořádá vlastní vzdělávací akce a projekty, mezi nimi například CED_Observer, Audio-Café, Divadelní třída CED a další. Od roku 2019 vydává CED časopis CEDIT, který slouží jako prostor pro přemýšlení o divadle, umění a kultuře.

Divadlo Radost

Hlavním účelem organizace je realizace divadelních inscenací pro děti, mládež a dospělé publikum, s použitím veškerých vyjadřovacích uměleckých prostředků alternativního divadla, zejména animačních technik propojených s činoherními prvky či prvky hudebního divadla v celé své šíři. Za dominantní prvek činnosti organizace je však považována především hra s loutkou.

Divadlo pořádá ve dvouletých cyklech vlastní mezinárodní divadelní Festival Radosti pro děti, teenagery a dospělé, věnující se inscenacím zaměřeným na práci s loutkou, objektem a artefaktem.

Průchod na dvoranu Divadla Radost s budovou lodi.

Dům umění města Brna

Hlavním účelem organizace je rozvíjet a podporovat aktuální výtvarné umění, působit na rozvoj umělecké tvorby a podněcovat kontakt mezi umělci a veřejností. Organizace je galerijní institucí typu kunsthalle – nevlastní sbírky uměleckých děl, zabývá se prezentací časově omezených výstav.

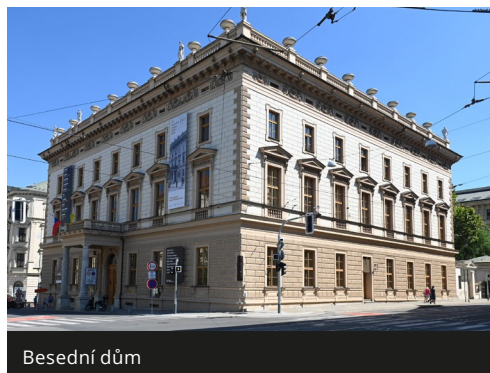
DUMB působí ve dvou galerijních budovách, jejichž výstavní plány sledují odlišnou, vzájemně se doplňující dramaturgii. Výstavy v hlavní budově na Malinovského náměstí jsou věnovány především významným soudobým autorům spojeným svojí působností s domácím kulturním prostředím a důležitým fenoménům současného umění. Výstavy v budově Domu pánů z Kunštátu reprezentují zejména oblast aktuální, živé, experimentální tvorby.

zdroj: Dům umění města Brna, autorka fotografie: Michaela Dvořáková

Vedle výstav organizuje a rozvíjí řadu dlouhodobých projektů, jako je Brněnský architektonický manuál, výzkumný a popularizační projekt věnovaný moderní a současné architektuře Brna, či Brno Artists in Residence, rezidenční projekt pro domácí i zahraniční umělce/umělkyně a kurátory/kurátorky. Dlouhodobě úzce spolupracuje s Centrem umění nových médií Vašulka Kitchen Brno.

Filharmonie Brno

Besední dům

Hlavním účelem organizace je provozovat veřejnou koncertní činnost spočívající v nastudování a veřejném provádění děl z oblasti hudebního a hudebně dramatického umění výkonnými umělci, a to formou pořádání či spolupořádání koncertů a jiných kulturních produkcí, nebo hostujícími vystoupeními pro jiné pořadatele v tuzemsku i v zahraničí, podílet se na rozvoji koncertního umění zejména pořádáním a propagací hudebních festivalů a dalších kulturních akcí.

Každou sezónu uvádí Filharmonie Brno jedinečně koncipované abonentní řady v Janáčkově divadle a Besedním domě. Dále nabízí rodinné či jazzové abonmá, série pěveckých koncertů Kantilény či Mimořádných koncertů (Zahajovací, Adventní, Novoroční...). Pořádá také pět festivalů: Velikonoční festival duchovní hudby, Mozartovy děti, letní open-air Festival Špilberk, Expozici nové hudby a jednou za dva roky Moravský podzim.

V čele orchestru stojí mezinárodně uznávaný dirigent Dennis Russell Davies. Filharmonie Brno založila v roce 2020 vlastní nahrávací label, jedno z alb získalo nominaci na prestižní ocenění ICMA.

Hvězdárna a planetárium Brno

Zdroj: Hvězdárna a planetárium Brno

Hvězdárna a planetárium Brno je centrem pro propagaci a popularizaci nejrůznějších věd a výsledků vědeckých výzkumů, především z oblasti neživé přírody. Na prvním místě je astronomie, ale hvězdárna se věnuje i geologii, chemii, fyzice, matematice, geografii a mnoha dalším. Jedná se o instituci neformálního vzdělávání, kulturních i sociálních aktivit, která klade důraz na kritický způsob myšlení, interaktivní přístup a inspiraci návštěvníků k samostatnému experimentování a k objevování zá-

kladných zákonů vědy a techniky. Hvězdárna a planetárium Brno není a priori kulturní organizací, ale není výjimkou, že se v jejích prostorách kulturní aktivity konají. Do roku 2017 spadala organizace v rámci odvětvových oborů MMB pod OK, od r. 2018 právě s ohledem na své zaměření spadá subjekt pod OSRS.

Knihovna Jiřího Mahena

Knihovna je veřejnou službou a hraje nezastupitelnou roli jako kulturní, vzdělávací a komunitní centrum. Svými aktivitami přispívá k uspokojování individuálních potřeb obyvatel i prosperitě města. Patří k pilířům demokratické společnosti.

Díky rozsáhlé síti pracovišť na území celého města má skvělou pozici pro stmelování komunit, spolupráci se školami, je místem setkávání pro všechny věkové i sociální skupiny. Je institucí, která napomáhá zmírňování bariér v přístupu ke vzdělání, technologiím, informacím a kulturním hodnotám.

Hlavním účelem organizace je poskytování veřejných knihovnických, informačních, vzdělávacích, kulturních a dalších služeb způsobem, který zaručuje všem fyzickým a právnickým osobám rovný přístup k širokému spektru lidských znalostí, kulturním hodnotám a informacím, a to prostřednictvím svých knihovnických fondů, informačních zdrojů, přístupem k veřejnému internetu a dalších služeb. Umožňuje svobodnou výměnu informací a myšlenek, zároveň respektuje právo každého na soukromí a nezávislé rozhodování.

Knihovna Jiřího Mahena v Brně je největší veřejná městská knihovna na Moravě a druhá největší v České republice. Jedná se o knihovnu s regionální působností. U jejího zrodu roku 1921 stál brněnský básník a dramatik Jiří Mahen, který se stal jejím prvním ředitelem.

Knihovnu tvoří Ústřední knihovna, Mahenův památník, vzdělávací IN-centrum a 34 poboček. V budově knihovny působí Informační středisko EUROPE DIRECT, které je součástí celoevropské sítě. Aktivita těchto a dalších odborných pracovišť, jako je Centrum dětského čtenářství, knihovna pro nevidomé a slabozraké, hudební knihovna či odborníci pro práci s mladými lidmi, působí svými znalostmi a aktivitami na celostátní i mezinárodní úrovni. Knihovna je autorizovanou osobou pro zkoušky v rámci Národní soustavy kvalifikací. Prostřednictvím členství ve Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR a Ústřední knihovnické radě se podílí na tvorbě celostátní koncepce rozvoje knihoven v ČR.

Městské divadlo Brno

Hlavním účelem organizace je přispívat k hledání společenské a mravní identity člověka, k jeho citovému a myšlenkovému obohacení, uchovávat a rozvíjet divadelní a hudební kulturu ve všech formách odpovídajících obsahu činnosti organizace a zároveň soustavně podporovat novou divadelní a dramatickou tvorbu.

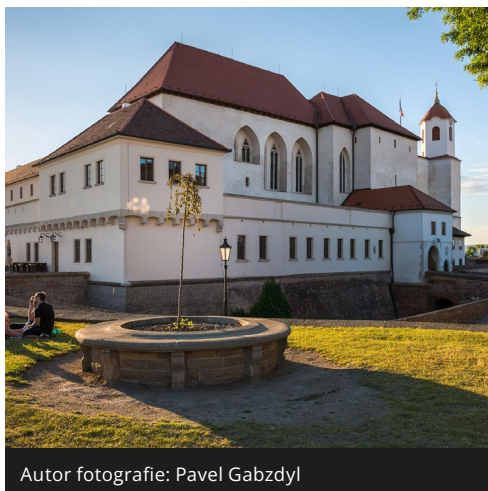
MdB se zaměřuje na činoherní a hudební – převážně muzikálovou – produkci. Divadlo disponuje činoherním, muzikálovým a zpěvoherním souborem. Kromě toho má také vlastní orchestr. Působí na třech scénách – Činoherní scéně, Hudební scéně a na letní scéně na Biskupském dvoře. Doprovodné akce probíhají též na Divadelní dvoraně a v Divadelním klubu.

Velký prostor je věnován zcela novým dílům, která jsou předními dramatiky a skladateli psána nezřídka přímo pro MdB. Divadlo pravidelně vydává vlastní časopis Dokořán a pořádá stejnojmenný festival Dokořán pro hudební divadlo.

Městské divadlo Brno

Muzeum města Brna

Autor fotografie: Pavel Gabzdyl

Organizace je vědecko-odbornou a kulturně vzdělávací institucí, která pečuje o kulturní dědictví města Brna a přispívá k rozvoji jeho kultury zejména tím, že sběrem, výzkumem, dary a nákupy získává, shromažďuje, ochraňuje, trvale uchovává, odborně spravuje, vědeckými metodami zpracovává a zpřístupňuje veřejnosti doklady historického, stavebního a uměleckého vývoje města Brna, případně Moravy, včetně národní kulturní památky hrad a pevnost Špilberk, národní kulturní památky vila Tugendhat a kulturních památek Arnoldova vila a Měninská brána, jimiž jsou lidské výtvořiny, přírodniny, muzejní povahy jako součásti kulturního dědictví.

Brněnské muzeum sbírá, ochraňuje, uchovává a prezentuje vzácné sbírkové předměty, jejichž počet přesáhl už dvě stě tisíc. Je rovněž vědecko-výzkumnou institucí zaměřující se na historické aspekty dějinného vývoje brněnské metropole a jejich následné studium z pohledu historie, archeologie, architektury a výtvarného umění. Tyto obory lidské činnosti prezentuje v expozicích a zároveň realizuje formou tematicky zaměřených výstav.

Národní divadlo Brno

Hlavním účelem organizace je uchovávat a rozvíjet divadelní a hudební kulturu ve všech formách odpovídajících obsahu její činnosti a zároveň soustavně podporovat novou divadelní a dramatickou tvorbu.

NDB je největší kulturní příspěvkovou organizací města a do jeho správy spadají Mahenovo divadlo, Janáčkovovo divadlo a Divadlo Reduta. Divadlo je složeno ze 3 souborů – činoherního, operního a baletního, přičemž každý soubor má své vlastní vedení a dramaturgii.

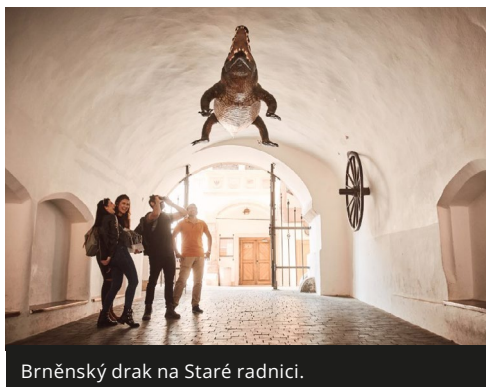

Mahenovo divadlo

Divadlo je pořadatelem festivalu Divadelní svět Brno a mezinárodního hudebního festivalu Janáček Brno, který roku 2019 jako první v ČR obdržel prestižní cenu International Opera Awards v kategorii pro nejlepší festival.

TIC BRNO

Hlavním účelem organizace je poskytování služeb veřejnosti v oblasti cestovního ruchu, zejména péče o rozvoj cestovního ruchu ve městě Brně, jakož i spolupráce se statutárním městem Brnem v oblasti propagace města Brna a poskytování služeb veřejnosti v oblasti kultury, zejména pořádání a organizování kulturních, výchovných, společenských a vzdělávacích akcí podporujících aktivity v oblasti cestovního ruchu.

Brněnský drak na Staré radnici.

TIC BRNO je profesionální městskou agenturou pořádající akce pro veřejnost (např. Brněnské Vánoce, festival UPROSTŘED). Současně provozuje turistická informační centra, Brněnské podzemí, Galerii TIC a kino Art, spadají pod něj kanceláře pro Brno – město hudby UNESCO, Brno 2028, Janáčkovovo Brno a Filmová kancelář Brno Film Office. Vydává magazín KAM v Brně kombinující nabídku toho, co se v Brně v daném měsíci děje, s lifestyleovým obsahem o městě a životě v něm. Spravuje turistický portál GOTOBRNO.CZ nabízející kompletní informace o dění v Brně ve 3 jazykových mutacích. Publikuje knihy a průvodce pro různé cílové skupiny – autentický průvodce TO JE BRNO změnil žánr městských průvodců a kniha pro děti Jak to ruplo, navazující na publikaci Frčíme Brnem, bodovala v soutěži Nejkrásnější české knihy roku 2019. Pořádá mezinárodní filmový festival krátkého filmu BRNO 16 patřící k nejstarším filmovým festivalům v ČR.

Městské organizace zřizované městskými částmi

Kulturní organizace zřizují v rámci své působnosti samostatně také městské části.

Kávéeska

Subjekt zřizuje městská část Brno-střed. Součástí Kávéesky je Divadlo Polárka, Klub Leitnerka, Centrum volného času Botanka a volnočasové centrum Vojtova.

Divadlo Polárka je profesionální divadlo v Brně, které je určeno pro děti, mládež i dospělé. Divadlo vzniklo v roce 1999 a má dvě scény – Velkou scénu a Malou scénu.

Klub Leitnerka je tradičním prostorem, který funguje již od roku 1955. Klub byl původně zaměřen zejména na hudební produkci, ale nyní zde prostor dostává také divadlo, výtvarné umění i taneční či pohybové aktivity. Dramaturgie myslí jak na děti a na školáky, tak na studenty a dospělé.

Centrum volného času Botanka je komunitním prostorem, který nabízí zájmové aktivity pro děti, dospělé i seniory. Realizuje kurzy pohybové, hudební, výtvarné a jazykové; pří-městské tábory, tvořivé dílny, přednášky, výlety, hudební vystoupení i akce pro nejširší veřejnost.

Volnočasové centrum Vojtova je komunitním prostorem, který nabízí kurzy pohybové, hudební a výtvarné, tvořivé dílny, přednášky, výlety, hudební vystoupení i akce pro širší veřejnost.

Kulturní centrum Líšeň

Kulturní centrum Líšeň je zřizováno městskou částí Brno-Líšeň. Spravuje celkem tři prostory: kulturní dům Dělnák, volnočasové centrum Kotlanka a společenské centrum Orlovna. Spolupracuje s radnicí, místními spolky, organizacemi a dalšími subjekty. Pořádá kulturní akce pro děti i dospělé, jako jsou např. Líšeňské ostatky, Velikonoce na Dělnáku, Pálení čarodějnic, Dětský den, Líšeňské hody či Líšeňské Vánoce.

Kulturní středisko Omega

Středisko je zřízeno městskou částí Brno-sever pro kulturní, vzdělávací a společenské akce a jeho cílem je nabídka kvalitního kulturního vyžití. Středisko je známé především díky Lidovému domu Musilka v Husovicích, který je celoročně místem konání řady kulturních a společenských akcí. Mezi další činnosti střediska patří zejména organizování a zabezpečování nejrozličnějších kurzů a akcí pro veřejnost. Mezi nejúspěšnější z nich patří především kurzy pohybové, které nabízejí aktivní vyžití napříč věkovými kategoriemi. Mimo tuto činnost se středisko věnuje poskytování služeb pro rodinu a domácnost, a to prostřednictvím provozování Family a Senior Pointu na Lesné.

Kulturní středisko spravuje celkem 7 objektů v MČ Brno-sever, kde nabízí pronájmy sálů, učeben, kanceláří a tělocvičen. Jedná se o dva objekty v Černých Polích, a to Kulturní dům Černá Pole na nám. SNP 33, kde se nachází i Kinokavárna, a objekt dětské kavárny na ulici Volejníkova 2 v Schreberových zahrádkách, která je aktuálně v rekonstrukci a v roce 2025 bude opět otevřena veřejnosti. Další tři objekty se nacházejí v Husovicích. Je to objekt husovické pobočky Knihovny Jiřího Mahena na ulici Musilova 2a, výše zmiňovaný objekt Lidového domu Musilka na ulici Musilova 2 a objekt na ulici Dačického 5. Dalším objektem je Společenské centrum Lesná, které sídlí na Okružní 21 v Brně na Lesné a kde Kulturní středisko Omega pro MČ Brno-sever provozuje mimo jiné Family Point a Senior Point, pořádá pravidelně výstavy a další společenské a vzdělávací akce. Posledním objektem ve správě KS Omega je Kulturní dům Soběšice na Zeiberlichově ulici. Tento objekt také slouží KS Omega k pořádání kulturních a společenských akcí.

Kulturní, vzdělávací a informační centrum KVIC

Kulturní, vzdělávací a informační centrum KVIC je příspěvková organizace městské části Brno-Vinohrady, která podporuje kulturní, vzdělávací, zájmové a společenské aktivity místních obyvatel. Pořádá různé typy tradičních akcí a událostí, ale i akce nové. KVIC provozuje Společenský sál Pálava, Dům dětí Domeček a Senior klub Brno-Vinohrady, čímž vytváří širokou nabídku aktivit pro všechny generace, přispívá k rozvoji místní komunity a podporuje aktivní zapojení občanů do společenského dění.

Společensko-kulturní centrum Rubín

Společensko-kulturní centrum Rubín, příspěvková organizace, funguje jako samostatná organizace, zřizovaná městskou částí Brno-Žabovřesky od 1. 1. 2021. Před tímto datem byl provoz kulturního domu Rubín a DSA Rubínek v gesci Odboru kultury a vnějších vztahů ÚMČ Brno-Žabovřesky.

V současné době disponuje Společensko-kulturní centrum Rubín, příspěvková organizace (SKC Rubín) pro svůj provoz několika objekty, jimiž jsou: Kulturní dům Rubín na Makovského nám. 3, dále DSA Rubínek, Poznaňská 10, Jazyková a výtvarná labo-

ratoř, Pod Kaštany 17, Klubovna pro spolkové aktivity ve vile na ulici Eliášova 39 a Komunitní centrum ŽABKA na Plovdivské 7.

Součástí aktivit SKC Rubín jsou i nejrůznější formáty exteriérových aktivit na území městské části Brno-Žabovřesky, které probíhají v průběhu celého kalendářního roku. Mezi největší a návštěvnický nejatraktivnější patří tradiční street party MINSKÁ OPEN.

SKC Rubín nabízí v rámci své činnosti celoročně pestré portfolio akcí a programů, určených jak pro širokou veřejnost, tak vybrané cílové skupiny obyvatelstva městské části. Od roku 2023 poskytuje v rámci aktivit Komunitního centra ŽABKA i služby Senior Pointu a desítky aktivizačních programů pro seniory v nejrůznějších formátech. V rámci svého provozu zajišťuje SKC Rubín také vydávání měsíčníku Žabovřeský zpravodaj a mimo svá komunikační média a výleповé plochy spravuje webové stránky, facebookový profil a smart aplikaci MUNIPOLIS městské části Brno-Žabovřesky.

Subjekty s více zřizovateli

JIC, zájmové sdružení právnických osob

JIC je zkratkou pro Jihomoravské inovační centrum, jež vzniklo v roce 2003 jako zájmové sdružení právnických osob. Jeho zřizovatelem je Jihomoravský kraj, statutární město Brno, Masarykova univerzita, Vysoké učení technické v Brně, Mendelova univerzita v Brně a Veterinární a farmaceutická univerzita Brno.

JIC má pod sebou 11 projektů, mezi které patří mimo jiné projekty stěžejní pro podporu kreativců v Brně, kterými jsou:

Kreativní hub KUMST

KUMST je kreativní hub, který buduje zázemí pro práci kreativních profesionálů a jejich vzdělávání. Cílem hubu je také vytvářet komunitu konkurenceschopných lidí, kteří spolupracují nejen mezi sebou, ale napříč různými odvětvími.

V budovách JIC sídlí také společnost FabLab – sdílený prostor pro tvoření a experimentování. Z hlediska vybavení je pro tvůrce k dispozici CNC frézka, mechačilna, ohýbačka plastů, 3D tiskárny, laserová a vinylová řezačka, vyšívací stroj a spousta dalšího.

Kreativní vouchery Brno

Projekt byl realizován ve spolupráci s městem Brnem a jeho cílem byla jednorázová finanční podpora spolupráce kreativců a firem z Jihomoravského kraje s vlastní službou nebo produktem. Tato podpora byla poskytována prostřednictvím programu Kreativní vouchery Brno, a to v letech 2021–2023.

Jihomoravský filmový nadační fond

Fond založily v r. 2018 Statutární město Brno a Jihomoravský kraj pro rozvoj místního audiovizuálního průmyslu a na něj navázané ekonomiky, podporu audiovizuální tvorby a propagaci města a regionu prostřednictvím audiovizuálních děl.

Nezřizované kulturní a kreativní organizace a nezávislí aktéři

Brno má jako druhé největší město České republiky velmi bohatou kulturní i kreativní scénu. Velkou roli v této věci hraje skutečnost, že se jedná o krajské univerzitní město s širokým zázemím uměleckých oborů.

Dvakrát ročně má možnost brněnská kulturní a kreativní scéna sejít se v rámci platformy Brněnské kulturní fórum, která slouží nejen jako networkingová platforma, ale také jako prostor pro participaci na tvorbě SKKO či k řešení aktuálních témat v kultuře a kreativě. BKF zajišťuje Oddělení koncepce a rozvoje OK, na programu pak dle tématu spolupracuje s uměleckým univerzitním prostředím i vybranými odborníky na zvolené téma. BKF je platformou nejen pro sdílení dobré praxe, networking a participaci na tvorbě a realizaci SKKO, ale také pravidelným zdrojem informací. Jeho pevnou součástí je tzv. „Otevřené fórum“, v rámci něhož se zástupci KKO mohou města osobně dotazovat na opatření v KKO nebo předkládat své podněty v této oblasti. BKF je také v rámci své koncepce platformou, která nad rámec příkladů dobré praxe, ať již v kontextu mezinárodním, tuzemském, nebo lokálním, a bez ohledu na to, zda jde o projekty zřizované, nebo nezávislé, střídá místa konání. Cílem je zajistit tematickou souvislost a poznávání dostupných brněnských prostor, které jsou vhodné pro konání kulturních a kreativních akcí.

Zatímco podporu kultury má za MMB v gesci OK s komunikační platformou Kultura Brno, oblast kreativity pak spadá pod OSRS s platformou Kreativní Brno. Rozdíl mezi kulturním a kreativním sektorem je pak vnímán především v tom, že kulturní sektor je neziskovou veřejnou službou, zatímco u kreativního průmyslu je cílem tvorby komerční produkt či služba. Další podpora brněnské scény je pak s ohledem na konkrétní zaměření (např. památková péče, bezbariérovost, volnočasové aktivity dětí a mládeže, mezinárodní vztahy) podporována i dalšími odvětvovými odbory MMB.

Subjekty nezřizované scény

Znalost brněnské nezřizované scény je provázána především s dotačním systémem města Brna v oblasti kultury a kreativity. V oblasti kultury za posledních 6 let evidujeme průměrně 262 žadatelů o dotace z městského rozpočtu. (V roce 2024 to bylo 236 žadatelů.)

Jak se vyvíjí dotační systém, počty žádostí i výše poskytnuté finanční podpory v průběhu let konkrétně ukazuje článek [Finanční podpora nezávislé brněnské kulturní scény uveřejněný na: https://data.brno.cz/pages/finance-nezavisla-kulturni-scena](https://data.brno.cz/pages/finance-nezavisla-kulturni-scena).

Dotační systém je pravidelně vyhodnocován jak hodnotiteli dotací, tak samotnými žadateli o dotace. Mimo běžnou komunikaci v rámci konzultací využívá OK metody focus group, ale i pravidelného dotazníkového šetření pro zpětnou vazbu a evaluaci.

Výstupy dotazníkových šetření jsou zveřejněny na webu Kultura Brno i [dotace.brno.cz](https://data.brno.cz). Dotační systém je tak v návaznosti na zpětnou vazbu upravován, aby byl srozumitelný a odpovídal potřebám subjektů KKO.

Mimo dotační systém v kultuře byly od roku 2021 prostřednictvím Kreativního Brna a platformy OSRS podporovány také specifické kreativní subjekty a projekty. V r. 2025 se bude jednat o změnách, které by bylo vhodné do této podpory implementovat.

Bližší informace o finanční podpoře kreativních odvětví uvádí článek [Finance pro kreativce: jak Brno podporuje tvůrčí činnost? dostupný zde: https://data.brno.cz/pages/finance-kreativci](https://data.brno.cz/pages/finance-kreativci)

Ucelený obraz o počtu subjektů a jejich geografickém rozložení na území města Brna je disponibilní díky mapování kulturních a kreativních odvětví v Jihomoravském kraji v návaznosti na projekt Ministerstva kultury ČR, který je realizován na území všech krajů díky finanční podpoře z Národního plánu obnovy.

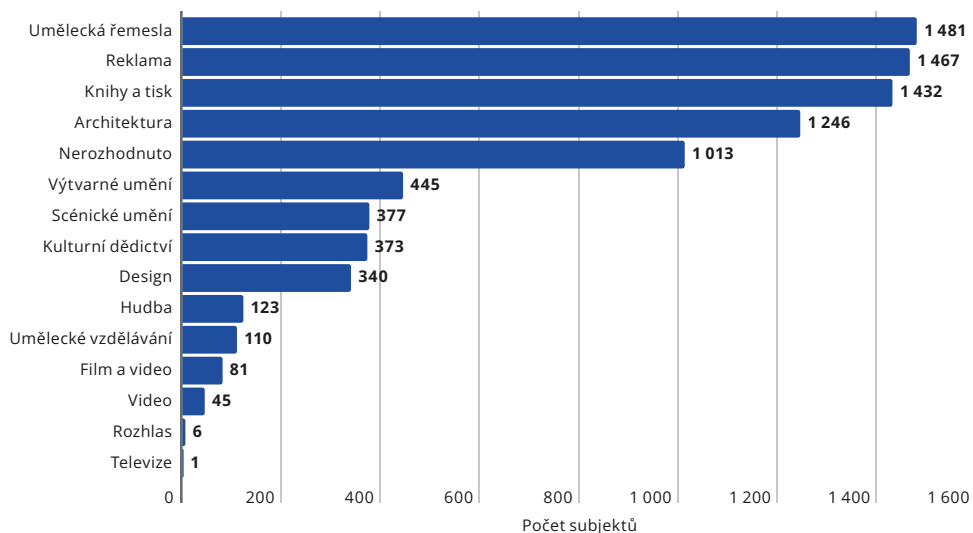
Realizátorem mapování a strategického materiálu je v rámci Jihomoravského kraje JIC, který disponoval zaslavným týmem expertů pro mapování KKO v rámci Kreativního hubu KUMST. Mapování probíhá od května 2023 do dubna 2025.

Subjekty byly mapovány na základě informací získaných z různých zdrojů: jádrem databáze jsou data od Ministerstva kultury ČR z Registru ekonomických subjektů (RES) poskytnutá Českým statistickým úřadem a data od NIPOS doplněná dalšími veřejnými i placenými databázemi (MERK, Justice.cz, Expanzo, ARES) a expertním šetřením spolupracující Masarykovy univerzity. Databáze byla doplněna subjekty z Galerie kreativců Ministerstva kultury, žadateli o kreativní vouchery v Jihomoravském kraji, žadateli o dotace v oblasti kultury a výzvy Kreativní Brno Magistrátu města Brna, žadateli o dotace Krajského úřadu Jihomoravského kraje, subjekty z databáze Jihomoravského filmového nadačního fondu, Brna Film Office, Herního klastru, Visiongame a řady dalších zdrojů. Klasifikace, tedy za-

řazení subjektů, bylo realizováno na základě unikátní metodiky Ministerstva kultury. Tato metodika je dostupná na webu MK ČR.² Člení přitom subjekty do těchto základních okruhů: I. Kulturní a umělecké jádro (tradiční a umělecký sektor – kulturní dědictví, scénické umění, výtvarné umění, umělecké vzdělávání, umělecká řemesla), II. Kulturní odvětví (audiovizuální a mediální sektor – knihy a tisk, hudba, film a video, rozhlas, televize, videohry), III. Kreativní odvětví (kreativní sektor – architektura, reklama, design).

Dle této metodiky se na území města Brna nachází celkem 8 540 subjektů, které řadíme do jednoho či více kulturních a kreativních odvětví, mezi něž patří: architektura, reklama, knihy a tisk, výtvarné umění, scénické umění, hudba, design, film a video, videohry, rozhlas, televize, kulturní dědictví, umělecká řemesla a umělecké vzdělávání. Pokud pomíne odvětví uměleckých řemesel, v rámci kterých je aktivní vysoký počet osob samostatně výdělečně činných, patří mezi nejpočetněji zastoupená odvětví reklama, knihy a tisk a architektura. Specifické zastoupení v Brně má herní design, jehož ekosystém je tvořen většími podnikatelskými subjekty z hlediska počtu zaměstnanců.

Rozdělení subjektů KKO na území města Brna

Graf znázorňuje počty subjektů KKO na území města Brna (ne počty zaměstnanců), přičemž jejich klasifikace následovala metodiku MKČR. Velmi silné zastoupení přitom mají zejména kreativní odvětví. Z kulturních oblastí je pak velmi silné výtvarné umění. Nerozhodnuto označuje kategorii, u které nebylo možno definovat převažující zaměření subjektů KKO dle uvedených NACE kódů.

² Zdroj: <https://mk.gov.cz/mapovani-a-tvorba-regionalnich-strategii-kulturnich-a-kreativnich-odvetvi-cs-2942>

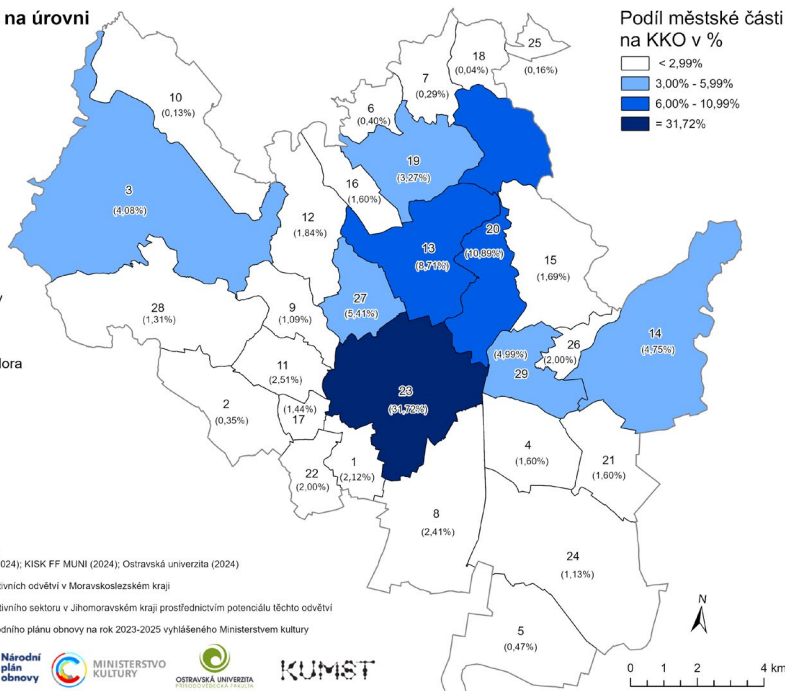
Subjekty KKO se soustřeďují výrazněji pouze v 8 městských částech. Moravská metropole se vyznačuje silnou dominancí historického jádra, kde se koncentruje téměř jedna třetina všech subjektů na území města. Konkrétně se v městské části Brno-střed nachází 31,72 % subjektů. Výraznější zastoupení subjektů KKO dále mají především části v jeho nejbližším okolí, konkrétně se jedná o Brno-sever s podílem 10,89 %, Brno – Královo Pole s 8,71 %, Brno-Žabovřesky s 5,41% podílem a Brno-Židenice s podílem 4,99 %. Jádrová oblast a oblasti města nacházející se v jeho těsném zázemí poskytují ideální zázemí pro subjekty. Tyto čtvrtě jsou charakteristické kompaktní urbánní strukturou s nízkopodlažními domy, výjimkou jsou některé lokality městských částí Brno-sever a Brno-Žabovřesky, kde se nachází vyšší koncentrace prefabrikovaných budov tvořící socialistická sídliště.

Stále silně zastoupeny z hlediska počtu subjektů KKO jsou některé části Brna, které jsou od samotného jádra města vzdáleny významněji. Těmito částmi jsou konkrétně Brno-Líšeň, kde se nachází 4,75% podíl, dále Brno-Bystrc s podílem 4,08 % a Brno – Řečkovice a Mokrá Hora, kde je zastoupen podíl 3,27 %.

Zastoupení subjektů KKO v městských částech Brna

Subjekty KKO v Brně na úrovni městských částí

1. Brno-Bohunice
2. Brno-Bosonohy
3. Brno-Bystrc
4. Brno-Cernovice
5. Brno-Chřtice
6. Brno-Ivanovice
7. Brno-Jehnice
8. Brno-jih
9. Brno-Jundrov
10. Brno-Kníničky
11. Brno-Kohoutovice
12. Brno-Komín
13. Brno-Královo Pole
14. Brno-Líšeň
15. Brno-Maloměřice a Obřany
16. Brno-Medlánky
17. Brno-Nový Lískovec
18. Brno-Ořešín
19. Brno-Řečkovice a Mokrá Hora
20. Brno-sever
21. Brno-Slatina
22. Brno-Starý Lískovec
23. Brno-střed
24. Brno-Tuřany
25. Brno-Útěchov
26. Brno-Vinohrady
27. Brno-Žabovřesky
28. Brno-Žebětín
29. Brno-Židenice

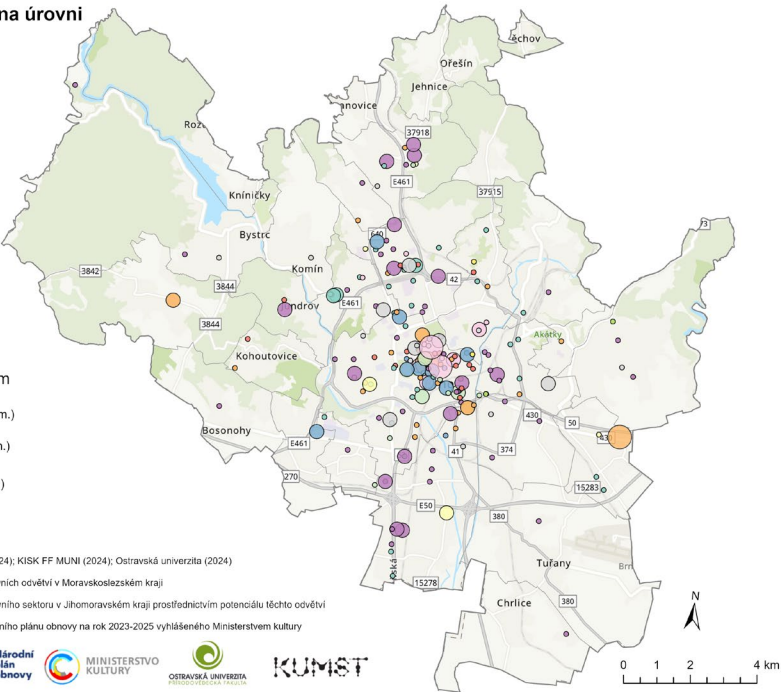

Odvětovou strukturu u subjektů se zaměstnaností 10 a více (kategorie „Střední“, „Větší“ a „Velké firmy“) v Brně dokresluje souhrnná Mapa níže.

Subjekty KKO dle oblastí a velikosti struktury

Subjekty KKO v Brně na úrovni městských částí

- Oblast KKO
- o Architektura
 - o Design
 - o Hudba
 - o Knihy a tisk
 - o Kulturní dědictví
 - o Reklama
 - o Rozhlas
 - o Scénické umění
 - o Umělecké vzdělávání
 - o Umělecké řemeslo
 - o Videohry
 - o Výtvarné umění
- Velikostní kategorie firem
- o Střední firmy (10 až 49 zam.)
 - o Větší firmy (50 až 249 zam.)
 - o Velké firmy (250-999 zam.)
- Hranice městských částí

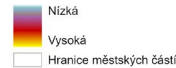
Kartografické zpracování: Mgr. Jakub Gabryš
Zdroj dat: JIC & KUMST kreativní hub Brno (2024); KISK FF MUNI (2024); Ostravská univerzita (2024)
Mapování a tvorba strategie kulturních a kreativních odvětví v Moravskoslezském kraji
Registrační číslo: MK 35312/2023 OUKKO
Rozvoj regionálního kulturního sektoru a kreativního sektoru v Jihomoravském kraji prostřednictvím potenciálu těchto odvětví
Registrační číslo: MK 35381/2023 OUKKO
Tento projekt je financován EU ze zdrojů Národního plánu obnovy na rok 2023-2025 vyhlášeného Ministerstvem kultury

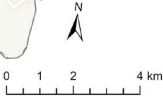
Teplotní mapa subjektů KKO s počtem zaměstnanců 10 a více v Brně

Subjekty KKO v Brně na úrovni
městských částí

Územní koncentrace firem o
velikosti 10 a více zaměstnanců

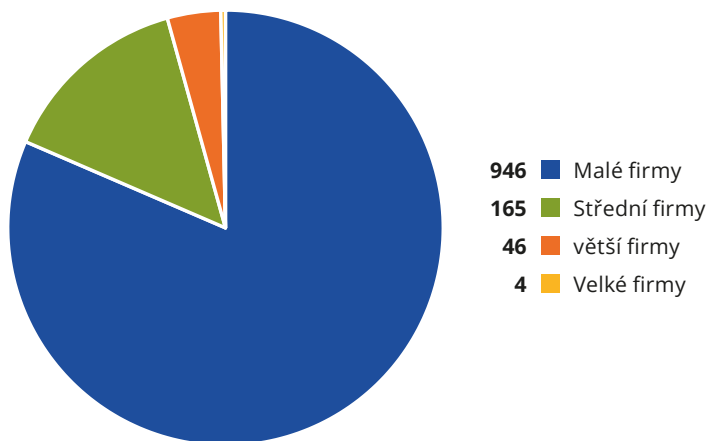

Kartografické zpracování: Mgr. Jakub Gabryš
Zdroj dat: JIC & KUMST kreativní hub Brno (2024); KISK FF MUNI (2024); Ostravská univerzita (2024)
Mapování a tvorba strategie kulturních a kreativních odvětví v Moravskoslezském kraji
Registrační číslo: MK 35812/2023 OUKKO
Rozvoj regionálního kulturního sektoru a kreativního sektoru v Jihomoravském kraji prostřednictvím potenciálu těchto odvětví
Registrační číslo: MK 35381/2023 OUKKO
Tento projekt je financován EU ze zdrojů Národního plánu obnovy na rok 2023-2025 vyhlášeného Ministerstvem kultury

KATEGORIE ZAMĚŠTNANOSTI	POČET SUBJEKTŮ	PODÍL (v %)
1–5 zaměstnanců	833	9,75
6–9 zaměstnanců	113	1,32
10–19 zaměstnanců	86	1,01
20–24 zaměstnanců	26	0,30
25–49 zaměstnanců	53	0,62
50–99 zaměstnanců	30	0,35
100–199 zaměstnanců	13	0,15
200–249 zaměstnanců	3	0,04
250–499 zaměstnanců	2	0,02
500–999 zaměstnanců	2	0,02
Bez zaměstnanců	4812	56,35
Neuvedeno	2567	30,06
CELKEM	8540	100,00

Velikostní kategorie subjektů KKO dle zaměstnanosti

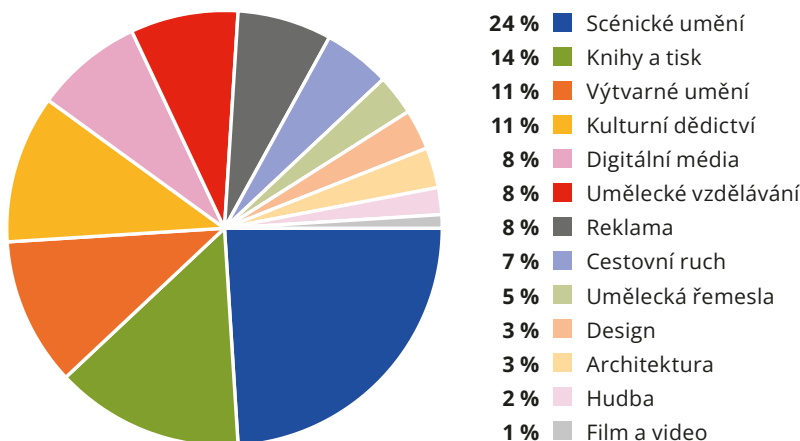
Pro potřeby této analýzy je nutné jednotlivé kategorie velikostní struktury firem zgeneralizovat, resp. vytvořit velikostní kategorie nové sloučením těch stávajících, kterých je pro potřeby dokumentu a zejména pro mapové výstupy stran přehlednosti příliš. Dále je pracováno s názvy „Malé firmy“ (počet zaměstnanců 1 až 9), „Střední firmy“ (počet zaměstnanců 10 až 49), „Větší firmy“ (počet zaměstnanců 50 až 249) a „Velké firmy“ (počet zaměstnanců 250 až 999). Kategoriím „Bez zaměstnanců“ a „Neuvedeno“ není potřeba název nijak upravovat.

Brno je nejsilnějším jádrem Jihomoravského kraje pro KKO, jejichž celkový počet na území kraje dosahuje 17 920 subjektů, což je zapříčiněno zejména výhodami plynoucími z velikosti, hustoty a diverzity města.

Vzdělávací instituce v kulturním a kreativním sektoru

Mapování zahrnuje také sekci věnovanou vzdělávacím institucím a subjektům v KKO v Brně. Zastoupení studijních oborů v jednotlivých oblastech KKO na VŠ a VOŠ (celkem 105 oborů).

Vysokoškolské obory v KKO

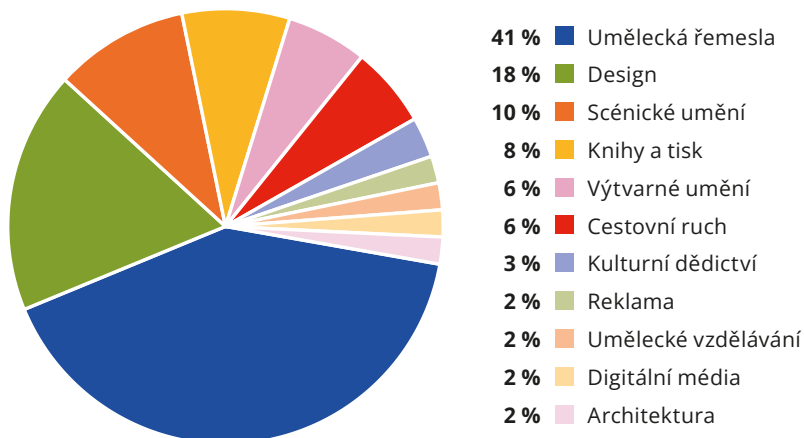

Největší podíl v kulturních a kreativních oborech patří scénickému umění (22 %), což ukazuje na silnou tradici a význam tohoto odvětví v Brně. Město je známé svou bohatou divadelní a hudební scénou, což přitahuje mladé talenty. Druhý největší vysokoškolský vzdělávací segment je zaměřen na knihy a tisk (14 %). Významný podíl v rámci studijních oborů má také kulturní dědictví (12 %), což zdůrazňuje roli Brna jako města s historickým a kulturním významem. Vzdělávání v této oblasti může vést k lepšímu porozumění a ochraně kulturního dědictví, což je zásadní pro udržení kulturní identity. Obory výtvarného umění jsou zastoupeny 11 %. Digitální média (8 %) obsahují relativně nové obory odrážející rostoucí význam digitalizace a technologických inovací. Reklama a umělecké vzdělávání jsou zastoupeny 7 %.

Studijní programy a obory jako design, hudba, architektura, umělecká řemesla, film a video a pro tuto analýzu přidružený cestovní ruch tvoří menší podíly, přesto tyto obory přispívají k rozmanitosti nabídky v oblasti vzdělávání.

Zastoupení studijních oborů v jednotlivých oblastech KKO na SŠ (61 studijních oborů).

Obrázek 5 **Středoškolské obory KKO**

Graf znázorňuje procentuální zastoupení středoškolských vzdělávacích oborů v kulturních a kreativních odvětvích (KKO) v Brně. Většina těchto oborů je zaměřena na rozvíjení praktických dovedností, které jsou klíčové pro mladé lidi vstupující na trh práce nebo pokračující ve studiu.

Nejvýznamnější podíl patří oboru uměleckých řemesel (41 %). Tato převaha naznačuje, že se středoškolské vzdělávání v Brně výrazně zaměřuje na praktické a tradiční dovednosti, které mají historickou a kulturní hodnotu. Design (18 %) je druhým nejvýznamnějším oborem. Jeho vysoký podíl naznačuje rostoucí poptávku po kreativních profesích, které kombinují estetiku s funkcí. Design hraje klíčovou roli v současné spotřební společnosti, kde se stále více hodnotí vizuální a funkční aspekty produktů a služeb. Scénické umění (10 %) si zachovává významné zastoupení, což odráží přítomnost silné kulturní tradice a poptávku po živé kultuře v Brně. Vzdělávání v této oblasti připravuje studenty na kariéry v divadle, tanci a hudbě, což může mít významný kulturní dopad. Knihy a tisk jsou zastoupeny 8 %. Menší segmenty, jako je oblast rozšiřující KKO – cestovní ruch (6 %), výtvarné umění (6 %) a další, odrážejí širší rozmanitost vzdělávacích možností, která umožňuje studentům najít uplatnění v různých kreativních průmyslech.

Střední školy se více zaměřují na dovednosti, které mohou být využitelné v konkrétních povoláních, jako jsou řemeslné a designové profese. Vysoké školy nabízejí větší rozmanitost oborů s důrazem na teoretické a výzkumné zaměření, například na scénické umění a kulturní dědictví, což ukazuje na rozvoj komplexnějších dovedností.

Data v kultuře a kreativě

Mimo mapování brněnského prostředí spojené s dotačním systémem v oblasti kultury a kreativy nebo výše uvedené kvantitativní mapování KKO v Jihomoravském kraji využívá město řadu dalších kvalitativních i kvantitativních metod a nástrojů pro přehled o aktuální brněnské kulturní a kreativní scéně. Jsou to mapové aplikace gis.bрно.cz, cílené výzkumy zveřejněné na data.bрно.cz a další databáze. Mezi metody kvalitativního výzkumu patří desk research, realizace kulatých stolů, focus group, advokačních skupin a zúčastněné pozorování. Při sběru dat jsou využívány také četné sekundární zdroje.

Mapové aplikace

Mapové aplikace města lze nalézt na portálu <https://gis.bрно.cz/>. Vytváří je OMI ve spolupráci s konkrétními odvětvovými odbory MMB a dalšími partnery. Těchto mapových aplikací je celá řada, přičemž představují cenný zdroj informací nejen pro strategické plánování v oblasti kultury a kreativy, ale mohou sloužit jako podklad pro vývoj inovativních výstupů a služeb. U vybraných aplikací lze vyptat i konkrétní snímek / obraz mapy pro další nekomerční využití (např. do inscenace, pro vzdělávací účely apod.).

Kam za kulturou

Kam za kulturou je mapová aplikace, která zahrnuje budovy sloužící kulturní a kreativní scéně, sdílené huby nebo podniky s kulturním a kreativním programem na území města Brna. Celkem je řadí do 14 kategorií: Galerie, Knihovna, Hudební klub, Divadlo, Muzeum, Podnik s kulturním programem, Hub, Kulturní centrum, Kino, Concertní hala a Ostatní. Mapu spravuje OK a tvoří základní přehled o těchto objektech i jejich rozmístění. Nezahrnuje ovšem kulturní a kreativní subjekty, které nesídlí v nějaké budově. U každého objektu na mapě je uvedena nejen adresa, ale i informace o přístupnosti objektu a odkaz na jeho webové stránky a program.

V mapě je aktuálně zaznamenáno 228 kulturních a kreativních míst. Probíhá její úprava na novou rozšířenou verzi, která bude kromě kulturních a kreativních míst zahrnovat také brněnské kulturní subjekty. Současně bude mapa doplněna o informace týkající se přístupnosti budov i kulturních subjektů.

Z hlediska prostorových bariér plánujeme její propojení s Mapou přístupnosti Brna. Nad rámec těchto bariér ji rozšíříme také o informace, zda se kulturní a kreativní organizace věnují inkluzi a integraci osob se znevýhodněním nebo poskytují rozšířené služby cílené na znevýhodněné skupiny obyvatel (lidi se smyslovým znevýhodněním, duševním onemocněním či cizojazyčně mluvící lidi), a to bez ohledu na to, zda mají stálou budovu pro svou činnost, nebo si prostory pro své aktivity pronajímají.

Mapu do budoucná doplní i databáze kulturních a kreativních subjektů bez vlastního prostoru.

KATALÓG MÍSTÁA BUDOVY

Desert

Dieckoni muzeum

Diechtiansky palác

Divadelné studio V

Divadlo - otevřený kulturní prostor lgy vozíčkářů

Divadlo Bolka Polivky

Divadlo Husa na Prověšku

Divadlo Koráb

Přístupnost

Fyzicky znevýhodnění

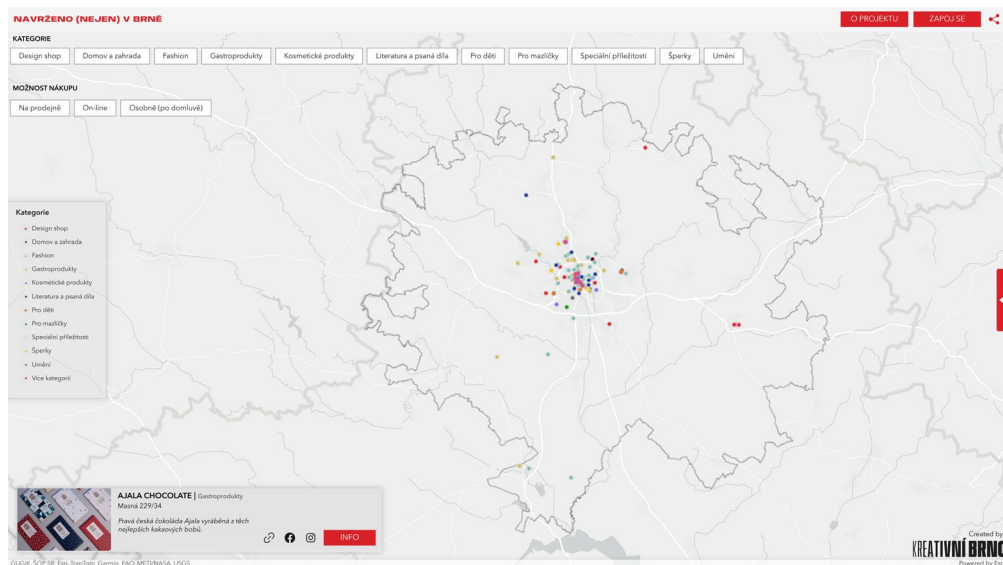
Místo je pro tělesně znevýhodněné přístupné a sítěno.

Více informací v Maří přístupu.

Vybavení

Pro zrychlění přístupu je v místě k dispozici redukční smyčka.

Navrženo v Brně

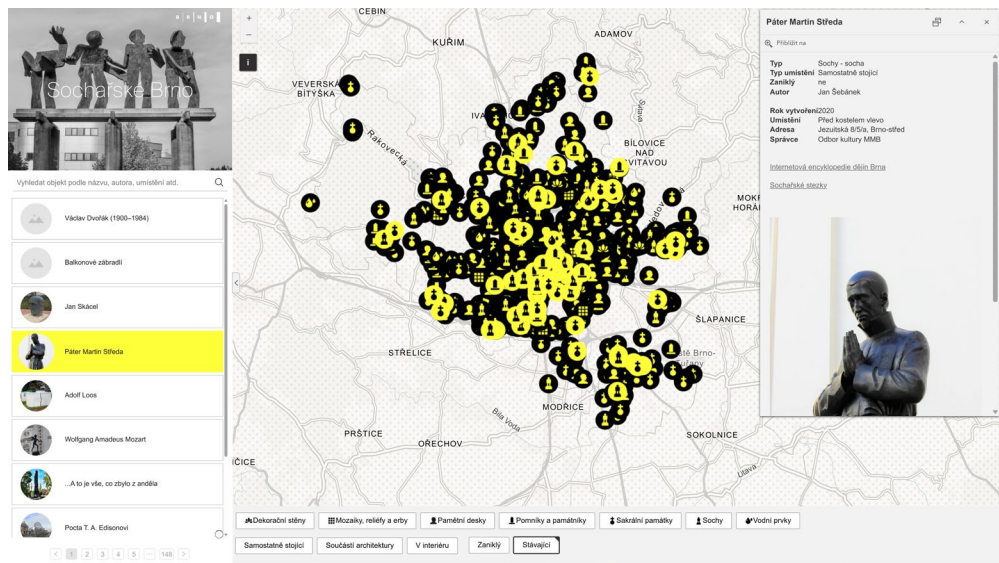

Mapová aplikace prezentuje brněnské kreativce s vlastním produktem. Je určena pro brněnské tvůrce a tvůrkyně, kteří se v ní mohou bezplatně registrovat. Aplikace mapuje brněnskou kreativní komunitu a slouží nejen samotným tvůrcům pro propagaci, ale současně je vhodným nástrojem pro vyhledání a možnost zakoupení lokálních produktů a značek. V mapě jsou uvedeni profesionální kreativci a umělci, kteří mají sídlo či provozovnu podnikání na území města Brna a zároveň vlastní fyzický a finální produkt (nikoliv službu), který produkují na profesionální úrovni, a cílem této produkce je podnikání.

Aktuálně mapa obsahuje 127 tvůrců.

<https://kreativnibrno.cz/podporovane-projekty/navrzeno-v-brne/>

Sochařské Brno

Mapa je přehledem objektů drobné architektury a památkově chráněných soch v Brně. Zahrnuje dekorační stěny, mozaiky, reliéfy a erby, pamětní desky, pomníky a památníky, sakrální památky, sochy a vodní prvky. Současně sleduje, zda se jedná o prvky či objekty, které jsou samostatně stojící, tvoří součást architektury, či se nacházejí v interiéru. Zahrnuje přitom nejenom stávající objekty, ale i ty zaniklé. V mapě jsou publikovány nejen fotografie objektů, ale je napojena také na Internetovou encyklopedii dějin Brna.

Aktuálně je v mapě zaznamenaných 1567 objektů.

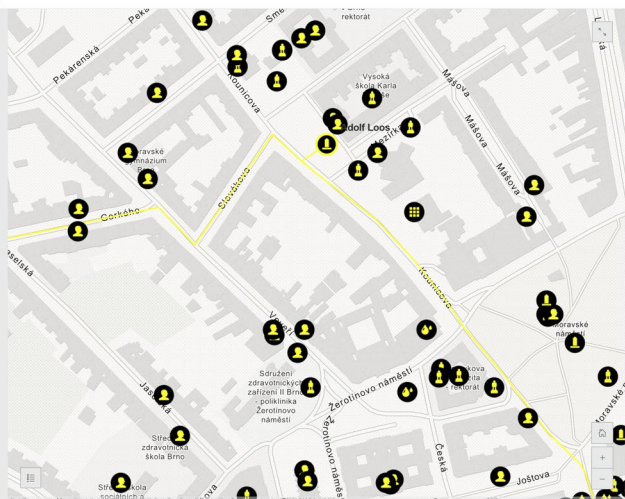
Adolf Loos

Adolf Loos (1870-1933)

Jeden z nejvýznamnějších evropských architektů 20. století, hlavní představitel purismu. Byl zastáncem ryzcích a čistých forem, které prosazoval nejen u budov, ale i v interiérech.

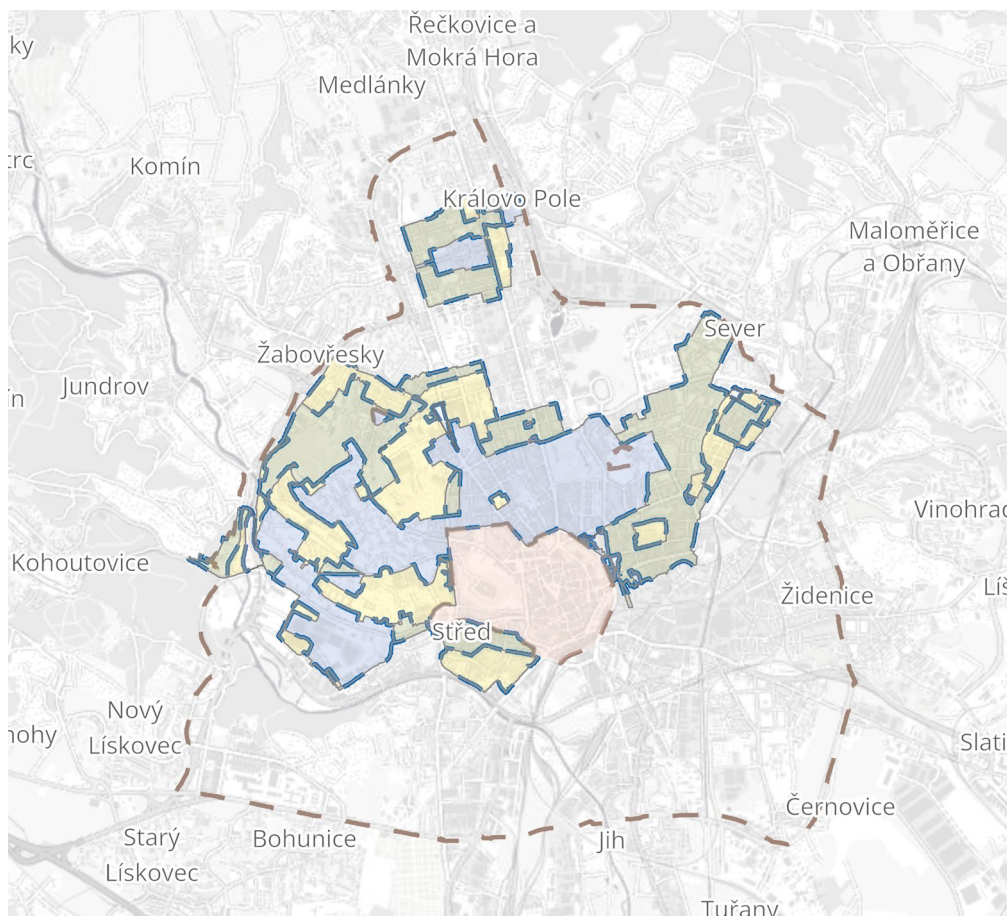
Autoři: Oldřich Morys, Jaroslav Sedlák

Předání veřejnosti: 2020

Sochařské stezky jsou rozšířením mapových aplikací. Jedná se o tzv. story mapy, které zprostředkovávají uživatelům další zážitek, jedná se o online procházky po tematických sériích brněnských soch. Aktuálně existují čtyři stezky – Sochy pro Brno, Sochy Masarykovy univerzity, Stezka po náhrobcích malířů a sochařů a Pivní stezka.

Mapa památkové péče

V mapě jsou vymezeny památkové rezervace, památkové zóny včetně jejich částí a jednotlivé nemovité kulturní památky. Záznamy jsou napojeny na Památkový katalog Národního památkového ústavu, kde je k dispozici jejich popis i fotografický snímek. Mapová aplikace slouží nejen pro snadnou orientaci a dohledání památek, ale je také využívána ke zrychlení a zefektivnění vydávání závazných stanovisek Odboru památkové péče.

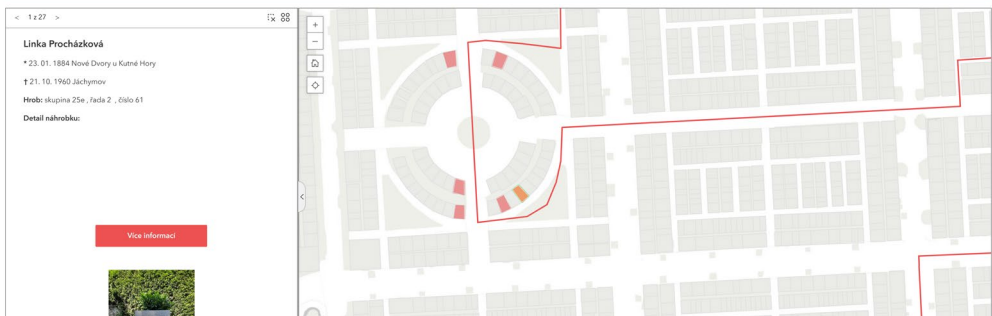
Stezky po náhrobcích brněnských osobností

Stezka po náhrobcích malířů a sochařů

O brněnských malířích a sochařích

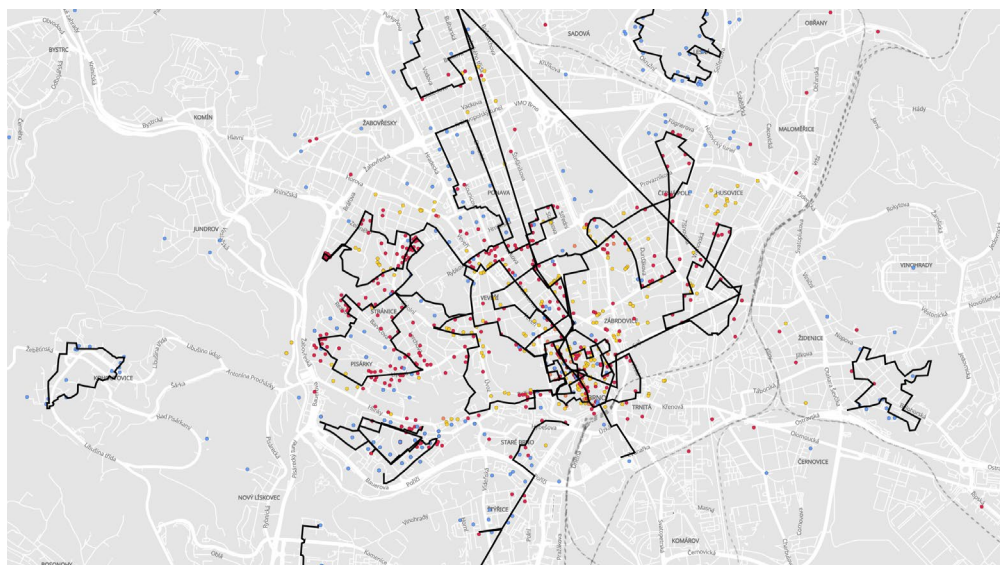
V Brně v minulosti působila celá řada výtvarníků, zejména malířů a sochařů. Brno se pro ně stalo nejen kolebkou jejich tvorby, ale mnohdy také místem jejich posledního odpočinku. Mnozí z nich pak byli pohřbeni na Ústředním hřbitově v Brně, který je plošně největší hřbitov v České republice v provozu od roku 1883.

Prezentovaná stezka po místech posledního odpočinku vybraných uměleckých osobností provede návštěvníky několika generacemi brněnských sochařů a malířů a poskytne tak reprezentativní průřez histori kulturních dějin Brna konce 19. a 20. století.

Aplikace mapuje hroby významných lidí a přibližuje jejich život i dílo. U každé osobnosti je odkaz na medailonek na Encyklopedii dějin Brna. Vybrané osobnosti jsou dále rozděleny podle profesí a propojeny tematickými stezkami, které vás provedou mezi jednotlivými hroby. Celkem aplikace nabízí sedm stezek.

Brněnský architektonický manuál

Projekt Brněnský architektonický manuál, tzv. BAM, vznikl ve spolupráci města a DUMB v září roku 2011 a je pro všechny zájemce k dispozici zdarma. Prostřednictvím volně přístupné internetové databáze jsou všem zájemcům o architekturu zprostředkovány podrobné informace o brněnských stavbách, které vznikly v letech 1918–1945. Mapa obsahuje 400 architektonických objektů s údaji o jejich přesné adrese, GPS souřadnicích, MHD zastávkách v blízkosti, případně o jejich památkové ochraně a zpřístupnění pro veřejnost. V podobě krátkých textů a audionahrávek ke stažení je zde zachycena i stručná historie těchto staveb, okolnosti jejich vzniku, životní osudy majitelů i architektů. Součástí databáze je fotografická a plánová dokumentace a interaktivní mapa Brna, která umožňuje snadné vyhledávání objektů a plánování tematických procházek po jedné z navržených tras nebo sestavování vlastní architektonické stezky.

Brno ve filmu a seriálu

Vznikající aplikace je tvořena za účelem podpory a propagace audiovizuálního průmyslu a turismu navázaného na tento sektor v Brně včetně podpůrných institucí. Mapa a plánované tematické stezky nabídnou široké veřejnosti nový pohled na brněnská zátíší se zajímavými informacemi o filmovém a seriálovém natáčení v Brně. Mapa obsahuje fotografie lokalit včetně těch, které jsou nedostupné, ale také konkrétní natáčecí snímky, odkazy na trailery, faktické informace k samotným filmovým a seriálovým snímkům a rovněž perličky ze zákulisí. Zveřejnění mapy je plánováno na podzim 2025.

Divadelní stezka

Divadelní stezka vzniká v rámci spolupráce mezi městem Brnem a Divadelní fakultou JAMU jako absolventská práce a mapuje lokace v okruhu původního vnitřního městského opevnění města Brna a v jeho přilehlých částech, v nichž se provozovala, a již neprovozuje divadelní činnost. Součástí mapy budou body vybraných lokací doplněné o tzv. stories neboli příběhy jednotlivých míst vztahujících se k zde provozované divadelní činnosti a s nimi související obrazové materiály. Mapa bude zveřejněna na konci roku 2025.

Výzkumy, analýzy, řešerše

Kulturní pocitová mapa Brna

Výzkum vnímání lokalit města Brna z různých hledisek mezi obyvateli probíhal na přelomu let 2021 a 2022 v souvislosti s kandidaturou na titul EHMK, ale jeho výsledky jsou podstatné i pro aktualizaci SKKO.

Ptali jsme se, jak se vám v Brně žije a jaký máte vztah k místní kultuře, kreativním odvětvím nebo veřejnému prostoru. Do mapy bylo zaznačeno 23 288 bodů!

<https://kultura.brno.cz/vysledky-pocitove-mapy-kultury/>

Vnímání kultury brněnskými obyvateli

Kvalitativní výzkum proběhl v r. 2022 formou tzv. focus groups na téma vnímání a užívání brněnské kultury obyvateli města.

<https://kultura.brno.cz/vnimani-kultury-brnenskymi-obyvateli/>

Dle sociologického šetření je kultura v Brně obyvateli nejsilněji spojována s divadelní scénou, unikátní architekturou, širokými možnostmi kulturního využití, dále pak s přehlídkou ohňostrojů Ignis Brunensis a s veletrhy. Celkově je podle názoru dotazovaných Brno městem s bohatou nabídkou a živou kulturní scénou. Opakovaně zmiňovanou rezervou města byla absence velké haly s kvalitní akustikou. Kulturní odkaz či dědictví města je dle dotazovaných tvořen jak osobnostmi (Mendel, Janáček, Donutil, Polívka), tak historicko-průmyslovým geniem loci (Petrov, Špilberk, centrum, Vlněna, Cejl, vilové čtvrti), specifickými městskými legendami a hantecem.

Co se týče srovnání Brna a kultury s jinými městy a zeměmi, vyplynulo z průzkumu, že Brno je atraktivní především pamětihodnostmi a architekturou, gastronomickou nabídkou, rozvinutou divadelní scénou, historií, lokalitou, přiměřenou velikostí, přátelskou a pohostinnou atmosférou a také blízkostí přírodních atrakcí – lesů, obory, přehrady. Vyzdvihovanými pozitivy města jsou bezpečí, čistota a kulturní a společenské vyžití. Občané a občanky jiných národností žijící v Brně se navíc shodli na tom, že zde našli svůj domov. Negativy jsou naopak opakovaně zmiňovaná absence koncertní haly, nevlídné vlakové nádraží s jeho okolím a nekoncepční cyklistická infrastruktura.

Ptali jsme se také na informovanost o kulturní nabídce. Napříč věkovými skupinami je nejvyužívanějším zdrojem informací o brněnské kultuře internet, u mladších pak sociální média. Nezanedbatelný vliv si stále drží outdoorové reklamní a informační plochy (plakáty, billboardy), ale i rozhlasové vysílání.

Výzkumnými tématy bylo například i vnímání kultury v době pandemie nebo povědomí občanů a občerek o kandidatuře Brna na Evropské hlavní město kultury.

Kulturní potřeby obyvatel města Brna

Kvantitativní výzkum z r. 2023.

1 111 respondentů

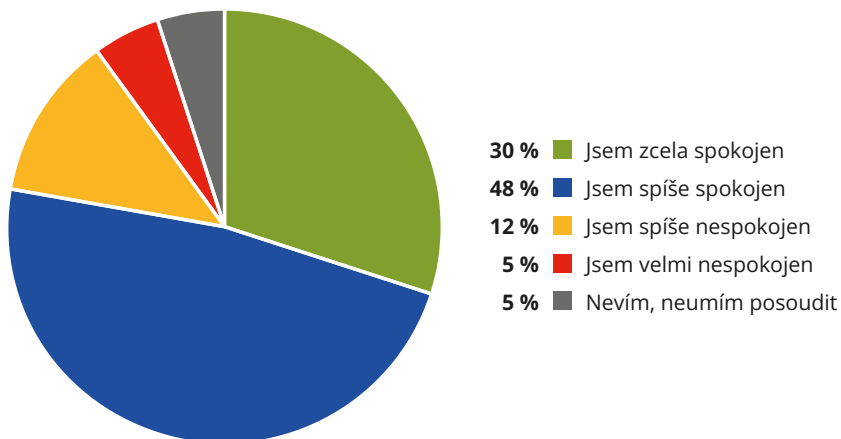
V rámci výzkumu byly sledovány parametry jako význam kultury, návštěvnost kulturních institucí, zdroje informací o kultuře a její bariéry.

<https://kultura.brno.cz/jake-jsou-kulturni-potreby-brnanu/>

Výsledky: Brno vyniká zejména díky svým divadlům a kulturním památkám. Naprostá většina dotázaných uvedla, že Brno v oblasti kulturních institucí vyniká (81 %) nad jinými městy. Podle názoru respondentů a respondentek ale v jedné oblasti i zaostává, a to v oblasti výstav, galerií a muzeí. Nejčastěji a nejvíce navštěvují Brňané a Brňanky knihovny. Velký zájem je o divadla, kina a koncerty, mezi nejméně navštěvovaná místa pak patří muzea, galerie a výstavy. Mimo obecnou návštěvnost jsme se blíže zeptali i na povědomí o organizacích, které v oblasti kultury zřizuje město Brno, kdy výsledek koreloval s návštěvností kultury obecně. Jednoznačně nejznámější a nejnavštěvovanější kulturní akcí jsou Brněnské Vánoce. K nadprůměrně navštěvovaným akcím patří i Letní scéna hradu Špilberk, Den Brna a Divadelní svět Brno. Výjezdy za kulturním programem mimo Brno nejsou pro většinu dotázaných běžné – téměř 60 % mimo Brno za kulturou obvykle nevyjíždí. Zbýlých téměř 40 % za kulturou jede do jiného města alespoň 2× ročně, přičemž nejoblíbenější destinací je Praha a Vídeň. V neposlední řadě jsme se zaměřili na dostupnost kultury a s tím spojené bariéry – ať již fyzické, nebo organizační. Až 79 % dotazovaných vnímalo aspoň jednu bariéru, ale je potřeba uvážit, že bariéry byly i subjektivní, jako je například nedostatek času. Vedle často pocítovaného nedostatku času je největší

bariérou nedostatek informací, kdy je zřetelná souvislost mezi věkem a využíváním elektronických nebo tištěných zdrojů informací. Mladší respondenti preferují elektronické zdroje, jako jsou webové stránky a sociální sítě, senioři naopak plakáty, tištěné programy a zpravodaje. Na návštěvnost akcí má dále vliv cena kulturní události, jelikož pro téměř polovinu dotázaných je cena kulturní události významným, až rozhodujícím faktorem, zda se jí účastnit. Přitom platí, že čím více člověk za kulturní život utrácí, tím méně se podle ceny rozhoduje (a opačně). Největší podíl dotázaných utratí za kulturu do 300 Kč měsíčně. Z dalších bariér lze uvést zejména to, že lidem chybí doprovod, je pro ně problematické najít společný termín s doprovodem nebo sladit návštěvu akce s péčí o děti a blízké osoby. Různé fyzické bariéry a překážky pak zmiňovalo 8–13 % respondentů, proto se téma objeví v návrhové části aktualizované SKKO.

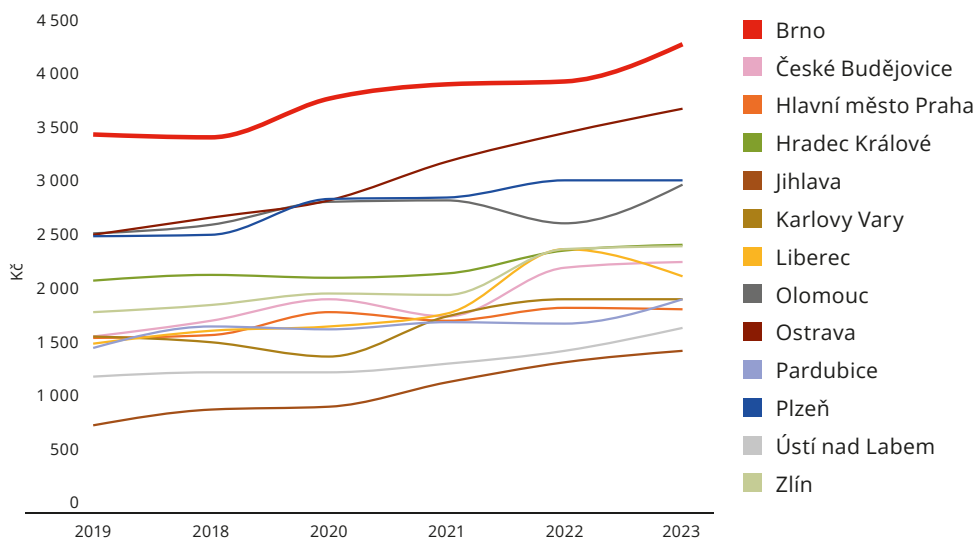
Jak jste obecně spokojen/a s možnostmi kulturního vyžití ve městě Brně?

Financování kultury krajskými městy ČR včetně Prahy – srovnávací analýza

V souvislosti s přípravou nové SKKO pro období 2026–2035, která zahrnuje otázky financování kultury a kreativního sektoru (KKO), se ukázala jako nezbytná potřeba provést důkladnou analýzu financování zřizované i nezřizované kultury napříč celou Českou republikou, s důrazem na krajská města včetně Prahy. Cílem této analýzy bylo poskytnout přehled o stávajícím stavu a komparaci financování v různých regionech a identifikovat kritické oblasti pro zlepšení financování kultury, zejména v Brně. Analýza doplnila stávající datasety zveřejněné na datovém portálu data.brno.cz – Financování kultury v Brně, Dotace v kultuře a kreativě a Brněnské kulturní příspěvkové organizace a potvrdila, že z hlediska financování kulturní a kreativní scény je SMB v rámci tuzemského kontextu silným podporovatelem KKO. Analýza sledovala trendy za roky 2018–2023, kdy město Brno vydává na KKO nejvíce finančních prostředků (3878,5 tis. Kč) ze všech krajských měst, a to včetně hlavního města Prahy. Sledovaných dat byla přitom celá řada včetně finančních příspěvků vydávaných na KKO městskými částmi. Výstupy analýzy jsou zveřejněny zde: <https://data.brno.cz/pages/srovnani-financovani-kultury>.

Běžné výdaje na kulturu v přepočtu na obyvatele (Kč)

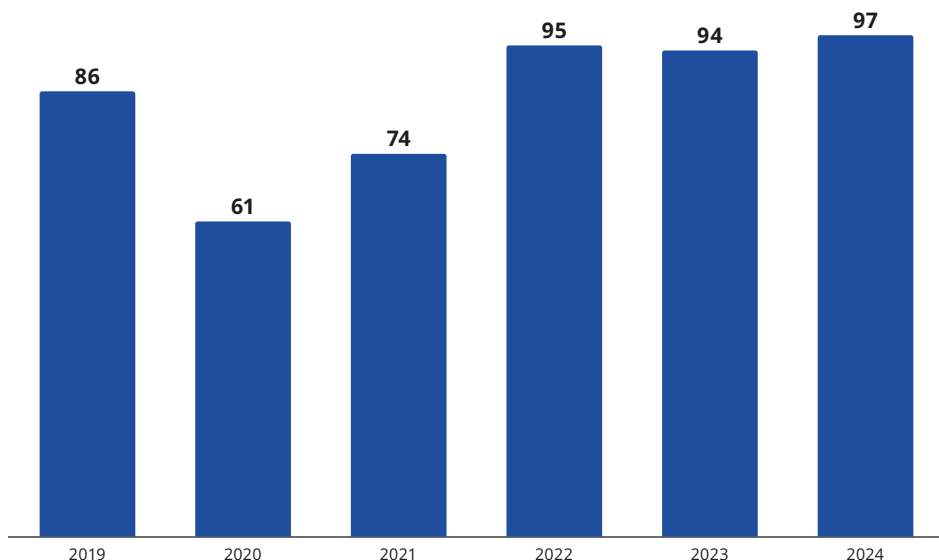
Analýza brněnských kulturních a kreativních festivalů

Kulturní a kreativní festivaly hrají klíčovou roli nejen pro zviditelnění a propagaci KKO, ale jsou důležité i z hlediska jejich ekonomického přínosu pro lokalitu, cestovní ruch či budování komunity.

Jak vypadala brněnská kulturní a kreativní festivalová scéna v letech 2017–2019, zjistil OK a zpracoval do analýzy dostupné zde: <https://kultura.brno.cz/2241-2/>.

Druhá analýza probíhá pro roky 2019–2024. Festival je pro účely této analýzy definován jako periodicky se opakující rozsáhlý projektově řízený soubor událostí, který návštěvníci konzumují v celku. Jednotlivé ročníky festivalu na sebe navazují a udržují si kontinuitu. Analýza obsahuje celkem 106 unikátních festivalů (celkem 507 realizovaných akcí) s návštěvností nad 500 osob, jejich hodnocení probíhá na základě předem definovaných parametrů (např. zařazení do odvětví KKO, návštěvnost, mediální ohlas, délka trvání aj.). Druhá část analýzy navrhuje kritéria pro hodnocení festivalů s návštěvností nad 5000 osob. Výsledky analýzy jsou zveřejněny zde: <https://data.brno.cz/pages/festivals>.

Počet festivalů v Brně v letech 2019–2024

Podkapitola shrnuje pouze výzkumy, které se a priori týkají kulturní oblasti. Existuje však řada dalších výzkumů (např. z oblasti marketingu), které s kulturní oblastí souvisejí, i když jejich záběr je mnohem širší. Všechny tyto výzkumy jsou zveřejněny na webu data.brno.cz. Jejich výčet je také v příloze č. 1 této analýzy – v Seznamu zdrojových materiálů.

Dalším zdrojem informací jsou pravidelná dotazníková šetření týkající se dotačního systému v oblasti kultury. Jejich výstupy jsou zveřejněny na webu kultura.brno.cz.

Databáze

Encyklopedie dějin Brna

V oblasti KKO má své důležité místo také internetová encyklopedie dějin Brna, která přístupnou formou přibližuje brněnskou historii široké veřejnosti.

Tuto jedinečnou databázi tvoří propojená síť karet věnovaných osobnostem, událostem, ulicím, školám, pamětním deskám a mnoha dalším tématům spojeným s Brnem. Jde o elektronické memoáry města, které spravuje Muzeum města Brna a Masarykova univerzita, a na jejichž obsahu dále spolupracují také instituce jako Archiv města Brna, Moravská galerie, Archaia Brno, Knihovna Jiřího Mahena, Moravské zemské muzeum a Národní památkový ústav (ÚOP v Brně).

Encyklopedie je tak nejen cenným historickým zdrojem, ale i moderním nástrojem pro vzdělávání a kulturní povědomí.

Databáze profesionálů audiovize v Brně a v Jihomoravském kraji

Databáze si klade za cíl zprostředkovat tvůrcům a dodavatelům služeb z regionu nabídku zakázek, ke které by se jinak nedostali, a zároveň produkcím audiovize umožnit rychlou a jednoduchou orientaci v místní aktuální nabídce. Jde o funkční nástroj spravovaný BFO na vyhledávání spolupracovníků a dodavatelů služeb v audiovizuálním průmyslu, současně databáze umožňuje místním tvůrcům a kreativcům nabídnout své služby přicházejícím produkcím.

<https://brnofilm.cz/databaze-brno-film/>

Katalog vzdělávacích institucí a aktivit v kultuře a kreativních odvětvích

Katalog vzdělávacích institucí a aktivit v kultuře a kreativních odvětvích mapuje aktuální brněnskou vzdělávací nabídku. V katalogu jsou na jednom místě přehledně prezentovány nejen vysoké, střední či základní umělecké školy, ale také kreativní huby, spolky, festivaly, divadla či projekty stavějící na mezioborové spolupráci. Katalog má tři tematické linie – „Školní vzdělávání“, „Vzdělávání v kulturních a kreativních odvětvích“ a „Edukace publika“. Je pravidelně aktualizován v návaznosti na podněty ze strany subjektů KKO.

<https://kultura.brno.cz/katalog-vzdelavacich-instituci-a-aktivit-v-kulture-a-kreativnich-odvetvich/>

Kreativní galerie Kreativní vouchery Brno

Kreativní galerie představuje vybrané profesionály z jižní Moravy. Vznikla v rámci projektu Kreativní vouchery Brno.

<https://www.kreativnivouchery.cz/kreativni-galerie/>

SWOT analýza kulturního a kreativního prostředí

Pro vyhodnocení aktuálního stavu brněnských KKO byla využita SWOT analýza, která definuje vnitřní silné i slabé stránky a příležitosti i hrozby z vnějšího prostředí.

SWOT vznikala na základě tematických focus group realizovaných OK od února do srpna 2024. Odvětví KKO byla kombinována tak, aby kopírovala tematické zaměření dotačních programů OK, kdy byla navíc s ohledem na blízkost tématu audiovize doplněna také o gaming. Současně byla propojena oblast hudby a hudebních klubů. Celkem se uskutečnilo 11 setkání v těchto oblastech:

1. Audiovize a gaming
2. Divadlo, performance a cirkus
3. Folklor a umělecké řemeslo
4. Hudba a hudební kluby
5. Kulturně vzdělávací činnost
6. Literatura
7. Tanec
8. Výtvarné umění, fotografie, design a architektura

Zápisy z těchto jednání jsou zveřejněny na webové stránce OK kultura.brno.cz. Je nutné vzít v potaz, že prostřednictvím jednotlivých tematických SWOT analýz hodnotila scéna vlastní náhled na danou oblast na základě svých znalostí. Může tedy obsahovat podněty, pro které již existuje vhodný nástroj či opatření.

Pro jednotlivé tematické oblasti v rámci skupin vznikl také souhrn potřeb, někdy s doplněním o konkrétní opatření a projekty. Pro snadnější prioritizaci a vyhodnocení těchto potřeb jsme je rozdělili do následujících kategorií:

- Propagace a export kultury
- Infrastruktura a technologické zázemí
- Vzdělávání a dovednosti
- Finance
- Lidské kapacity
- Komunita a spolupráce

Audiovize a gaming

Audiovize a gaming vytvářejí příležitosti pro růst KKO. Sektor zahrnuje široké spektrum talentů – od scénáristů, režisérů a herců až po vývojáře her, grafiky, zvukaře a další. Regiony s rozvinutým kreativním ekosystémem jsou obvykle také centrem inovací, díky čemuž se stávají atraktivní pro investice a talenty z jiných měst včetně zahraničí.

Audiovize

V případě audiovize se jedná o velmi rozmanité odvětví, které zahrnuje všechny formy audiovizuální tvorby, které kombinují obraz a zvuk. Patří sem zejména film a video či videoklipy, seriály, podcasty, rozhlas, ale je zde častý přesah do reklamy, virtuální a rozšířené reality či dalších formátů nových médií (např. videomapping, multimediální prezentace aj.) S audiovizí jsou, co se týče sdílení služeb, propojeny i další kulturní a kreativní oblasti jako gaming, reklama, hudba, scénické umění, výtvarné umění, architektura, světelný design apod.

V Brně sídlí celkem 81 zjištěných firem v oblasti audiovize. Spadají sem také kina, kdy je nad rámec multiplexu Cinema City v Brně potřeba podtrhnout činnost kin, jako jsou Kino Lucerna, Kino Art nebo kino Scala, které v rámci města doplňují nabídku také o artové a další žánry a oproti multiplexům plní komunitní roli.

Podporu audiovize v regionu zajišťuje Jihomoravský filmový nadační fond, který zřídilo SMB spolu s JMK. Od r. 2017 pod příspěvkovou organizací města TIC funguje i filmová kancelář Brno Film Office, která usiluje o rozvoj audiovizuálního průmyslu v regionu a je partnerem pro filmové produkce.

Brno Film Office spravuje [databázi profesionálů audiovize v Brně a Jihomoravském kraji](#).

V Brně mají svá studia Česká televize a Český rozhlas. Jedná se o pobočky, a tak oba subjekty mají sídlo vedeno v Praze. Jejich význam v rámci audiovize je pro město a region nepopíratelný. Brněnské televizní studio vzniklo v červnu 1961 jako čtvrté studio tehdejší Československé televize. Aktuálně mimo zpravodajské služby televizní studio realizuje 50 pořadů. V roce 2024 mělo Brněnské televizní studio 229,5 zaměstnanců.

Český rozhlas Brno vznikl v roce 1924 a je nejstarší, největší a nejposlouchanější regionální stanici Českého rozhlasu. V roce 2024 měl rozhlas 52 zaměstnanců. Brněnský rozhlas poslouchá denně 110 tisíc posluchačů, což je nejvyšší počet posluchačů ze všech regionálních stanic. V Brně je mimo Český rozhlas Brno dalších 5 rozhlasů, kdy za zmínku stojí studentské Radio R, které funguje od r. 2008 na Fakultě sociálních studií MU a je největším spolkem svého druhu ve střední Evropě. Působí v něm přes 100 dobrovolníků.³

Zásadními jsou pro rozvoj a propagaci audiovizuální tvorby také filmové festivaly a přehlídky. V Brně vznikl unikátní mezinárodní český festival televizní a online seriálové tvorby Serial Killer, jehož cílem je představovat současné kvalitní evropské seriály. Jedná se o první festival tohoto druhu ve střední a východní Evropě, koná se každoročně. Dalším významným brněnským festivalem je mezinárodní festival krátkých filmů Brněnská 16, který se koná od roku 1960 v režii TIC. Krátkometrážním snímkům se věnuje i studentský Filmový festival Fakulty informatiky MU.

Konají se zde i další festivaly, jako např. Future Gate, Dny evropského filmu, Jeden svět, Das FILMFEST či My Street Films, u nichž nicméně Brno figuruje jako jedno z měst, kde se akce konají, nevznikly zde.

Natáčení filmu Nabarvené ptáče, zdroj: archiv Brno Film Office, autor fotografie Jiří Jelínek

³ Zdroj: <https://www.muni.cz/studenti/studentske-spolky/radio-r>

SWOT audiovize

 SILNÉ STRÁNKY	 SLABÉ STRÁNKY	 PŘÍLEŽITOSTI	 HROZBY
■ znalost místní audiovizuální scény ■ geografické umístění Brna ■ silná literární a divadelní tradice (vliv na audiovizuální oblast z hlediska množství herců, scénáristů apod.) ■ Brněnská filmová kancelář ■ Jihomoravský filmový nadační fond ■ silné neformální vazby mezi aktéry ■ databáze profesionálů audiovize	■ chybějící infrastruktura, a to z hlediska prostoru i technického vybavení (umocněno aktuálním uzavřením budovy, kde působilo kino Scala) ■ chybějící databáze subjektů i techniky a sdílených služeb ■ nízká interdisciplinární spolupráce v rámci kulturních a kreativních odvětví ■ chybějící funkční platforma pro spolupráci odvětví	■ koprodukční spolupráce a dotace ■ spolupráce s akademickou oblastí – vzdělávací programy, studentské scénáře a práce ■ spolupráce se zahraničím ■ specifické eventy (jako např. Serial Killer) ■ vznikající krajská strategie na podporu rozvoje audiovizuálního sektoru a gamingu ■ transformace Státního fondu kinematografie	■ nedostatek financí na podporu audiovize a nových médií ■ technický pokrok a trendy versus nedostatek financí ■ nezáměr zahraničních produkcí o realizaci projektů v Brně ■ absence formálního vzdělávání ■ nedostatek vzdělávacích programů a chybějící obory praktické audiovize

Gaming

Gaming zahrnuje herní vývoj, design a vydávání her pro různá zařízení a platformy včetně aplikací pro mobilní telefony.

Brno je v oblasti gamingu kapacitou nejen v tuzemském kontextu – řada brněnských projektů a her získala uznání také na mezinárodním trhu (např. studio Amanita design s.r.o. s hrami Samorost, Pilgrims, Botanicula, Machinarium aj.). Mezinárodní úspěch vychází nejen díky napojení na univerzitní prostředí a počet vývojářů, ale i ze silné herní tradice, kterou město má. Vývojářská komunita je institucionalizovaná a propojená v rámci Herního klastru, který spojil své síly s JIC a v prostu KUMST inicioval vznik projektu Gamebase, který roste v samostatné komunitní a vzdělávací centrum herního vývoje. Gamebase je jak herním inkubátorem pomáhajícím vzniku nových vývojářských studií, tak coworkingovým a networkingovým prostorem pro herní vývojáře.

Každoročně se v Brně koná mezinárodní konference Game Access, na kterou se sjíždějí tisíce vývojářů a hráčů digitálních i deskových her. Mezi další významné herní eventy realizované v Brně patří například Gamer Pie, Game Jam, Lektvar, Retro Games Brno a další.

SWOT gaming

 SILNÉ STRÁNKY	 SLABÉ STRÁNKY	 PŘÍLEŽITOSTI	 HROZBY
■ znalost místní herní vývojářské scény ■ silné brněnské herní značky s úspěšnými produkty ■ silná hráčská komunita ■ existence herního inkubátoru Gamebase ■ Herní klaster ■ kreativita a otevřenost platform ■ mezinárodní přesah a ocenění ■ dostupnost a rozmanitost her ■ významné eventy (Game Access a další)	■ přístup ke kapitálu ■ neexistující nástroj pro finanční podporu vývoje her na úrovni města ■ nedostatečné marketingové znalosti a dovednosti ■ nízká interdisciplinární spolupráce v rámci kulturních a kreativních odvětví ■ komunikace, sdílení informací nedostatek prostor pro setkávání a coworking aktivních aktérů a zájemců v oblasti herního průmyslu ■ nedostatek technologického vybavení	■ transformace Státního fondu kinematografie ■ možnosti alternativního financování – vznik nástroje na podporu vývoje her na regionální či státní úrovni ■ soukromí investoři ■ spolupráce s univerzitami, audiovizuální oblasti a obecně posílení spolupráce v rámci kulturních a kreativních odvětví ■ networking, herní inkubátory ■ vzdělávání a odborné stáže v sektoru	■ nedostatek odborného vzdělávání a stáží ■ zvyšování nákladů na vývoj her ■ nedostatek konkurenceschopných velkých firem, a tím pracovních příležitostí nejen pro absolventy ■ odliv talentů

Potřeby sektoru

KATEGORIE	DEFINOVANÁ POTŘEBA	KONKRÉTNÍ PODNĚTY
Finance	navýšení finanční podpory sektoru	vznik nástroje na finanční podporu herního průmyslu (aktuálně na městské úrovni neexistuje)
Komunita a spolupráce	malá vzájemná informovanost sektoru a nedostatek komunikace	
Technologické zázemí	chybějící databáze subjektů i techniky a sdílených služeb, zvukové studio, LED wall	vznik elektronické nástěnky poptávky a nabídky stáží a služeb
Vzdělávání a dovednosti	nedostatek vzdělávacích programů v oblasti audiovizuálního gamingu	
Infrastruktura	chybějící zázemí pro rozvoj nejen samotné oblasti a místních umělců, ale vůbec pro to, aby se město stalo atraktivní natáčecí destinací	vznik filmových ateliérů s adekvátním zázemím a vybavením v areálu brněnského výstaviště

Divadlo, performance a cirkus

Dle certifikované metodiky Ministerstva kultury ČR patří divadlo, performance a cirkus mezi scénická umění, v Brně bylo v roce 2024 zmapováno 377 těchto subjektů. Brněnská divadelní scéna má velice silnou tradici, dostupnou infrastrukturu a rozmanitost. Roli v tom hraje jednak množství státem a městem (včetně jeho částí) v Brně zřizovaných divadelních organizací, jednak zázemí ve školském prostředí – Janáčkova akademie múzických umění v Brně a Konzervatoř Brno.

Oblast divadla je z hlediska veřejných financí jedním z nejvíce podporovaných odvětví, ale je nutné v tomto bodě zdůraznit fakt, že do této podpory počítáme nejen nezávislou scénu, ale právě také městem zřizované čtyři divadelní organizace, tedy DR, CED, MdB a největší městskou příspěvkovou organizaci v kultuře NdB.

Nezávislá divadla pak v Brně sdružuje nová asociace, založená r. 2024, Brněnská nezávislá divadla, která aktuálně zastupuje 15 členských subjektů: bazmek entertainment, ORBITA, Divadlo 3+KK, Divadlo DIP, jednou, Divadlo Aldente, Divadlo kjógen, Mikro-teatro, Ensemble Opera Diversa, CO.LABS, II. pád, Le Cabaret Nomade, Reverzní dveře, Divadlo Feste a Divadlo Líšeň. Jedním z výrazných aktérů divadelní scény je bezesporu i Divadlo Bolka Polívky.

Křídla v Městském divadle Brno, autorka fotografie: Marie Schmerková

Divadelní přehlídky a festivaly jsou pak v rámci města organizovány zejména městskými příspěvkovými organizacemi, které mají oproti nezávislé scéně mnohem stabilnější zázemí z hlediska finančních, lidských a prostorových kapacit. Pravidelně je organizován Festival Radosti (DR), Dokořán (MdB), Na prknech, dlažbě i trávě (TIC) a mezi největší události v rámci divadelních přehlídek patří festival Janáček Brno a Divadelní svět Brno (NdB). V rámci studentského prostředí je pak neméně významný Mezinárodní festival divadelních škol SETKÁNÍ/ENCOUNTER organizovaný JAMU.

SWOT divadlo, performance a cirkus

 SILNÉ STRÁNKY	 SLABÉ STRÁNKY	 PŘÍLEŽITOSTI	 HROZBY
■ pestrá divadelní scéna z hlediska množství subjektů i žánrové rozmanitosti ■ vzdělávání v oblasti scénického umění a spolupráce s uměleckými školami ■ spolupracující nezávislá divadelní scéna = asociace Brněnských nezávislých divadel ■ existující infrastruktura divadelních prostor s vazbou na publikum	■ komplikovaná spolupráce s městskými částmi ■ malá informovanost divadelní scény ■ propagace a export divadelní scény, zejména nezřizované ■ nedostatečná spolupráce mezi zřizovanými a nezřizovanými organizacemi ■ nedostatek dat o publiku ■ složitá spolupráce se školským prostředím z hlediska publika ■ nenaplňování Strategie kultury a kreativních odvětví = nedodržování jasné vize a koncepční stability ■ nesystematická podpora brněnské kulturní scény – mnoho individuálních dotací (zvýhodnění vybraných subjektů)	■ decentralizace kulturních aktivit ■ větší spolupráce s Českou televizí a Českým rozhlasem ■ zavedení veřejné kulturní instituce ■ mezinárodní spolupráce (například i prostřednictvím partnerských měst Brna)	■ nedostatek financí ■ nezájem publika ■ odliv talentů do Prahy ■ vysoké nájem a nedostatek prostor vhodných pro činnost subjektů

Potřeby sektoru

KATEGORIE	DEFINOVANÁ POTŘEBA	KONKRÉTNÍ PODNĚTY
Finance	navýšení finanční podpory sektoru	omezení počtu individuálních dotací a jejich opětovné zařazení do dotačního systému, s tím spojený vznik dalšího dotačního programu pro kulturní centra nebo velké události a převod financí poskytovaných na individuální dotace do dotačního systému
Komunita a spolupráce	potřeba posílení spolupráce mezi školskými zařízeními a divadelním sektorem (z hlediska publika)	podpora edukačních aktivit a center
Infrastruktura	dostatek finančně a časově dostupných prostor pro činnost organizací	

Folklor a umělecké řemeslo

Je přirozené, že právě v Jihomoravském kraji a Brně, kde má lidové umění a tradice velmi silnou základnu, této oblasti věnujeme samostatnou kapitolu. Pod folklor z hlediska námi použité kategorizace spadá lidové umění a tradice, zahrnuta je sem tedy hudební, taneční, vzdělávací i jiná činnost folklorních seskupení a souborů. Brno je přitom z hlediska folklorní scény velmi rozmanité. Mimo běžné chasy spojené s městskými částmi zde působí řada folklorních uskupení a souborů, které jsou z velké míry spojené s migrací za prací a univerzitním prostředím. Roli v tomto ohledu hrají také národnostní menšiny. Řada z těch, kteří se do Brna přistěhovali nebo dojíždějí za studiem, prací nebo zde hledají azyl, s sebou přiváží i své tradice a zvyky, kterými rozvíjí městské kulturní prostředí.

Umělecká řemesla zahrnují širokou škálu kreativních aktivit, kdy často z přírodního materiálu vznikne díky zručnosti a kreativitě řemeslníka originální produkt. Jedná se o formu výroby spojující funkční a estetické prvky, přičemž je kladen důraz na ruční práci a individualitu výrobků. K uměleckému řemeslu patří v Brně 1481 subjektů.

Folklor je součástí nehmotného kulturního dědictví. V Brně pod kulturní dědictví spadá 373 subjektů, ale je nutné reflektovat i to, že do tohoto počtu spadají také pamětové instituce, muzea a památky.

Z hlediska folklorních festivalů je v Brně třeba jmenovat zejména Mezinárodní folklorní festival Brno nebo festivaly F-Scéna a Brněnsko tančí a zpívá. Národnostní menšiny se pak pravidelně prezentují v rámci festivalu Babylonfest nebo svých specializovaných eventů, jako je například festival francouzské kultury Bonjour Brno. Opomenout z hlediska prezentace jiné kultury a tradic nelze ani velké festivaly jako festival Brasil Fest Brno, festival Ghettofest nebo festival židovské kultury Štetfest.

Masopust na hradě Špilberk, autorka fotografie: Marie Schmerková

Národopisný soubor Líšňáci, autor fotografie: Jan Zerich

SWOT folklor a umělecké řemeslo

SILNÉ STRÁNKY

- lokace Brna v rámci jižní Moravy
- kulturní bohatství, dlouhá tradice jako součást identity
- zázemí muzik a folklorních souborů je podhoubím pro budoucí umělce v profesionální sféře
- jarmarky, hody a další akce chas jsou oživením okrajových městských částí, podporují decentralizaci kultury
- velká institucionální základna

SLABÉ STRÁNKY

- nedostatek financí
- chybějící prostor pro realizaci folklorních akcí
- špatná informovanost folklorní scény
- uzavřenost komunity folkloristů a jejich malá spolupráce (s institucemi i vzájemná)
- chybějící silný folklorní festival
- generační výměna – málo mladých lidí coby potenciálních nástupců vedení nebo jejich „nesvoboda“ a nedostatek motivace v dalším směřování organizace
- vysoká cena pronájmu prostor pro konání akcí
- malé využití podpůrných existujících nástrojů
- malé využívání již existujících veřejných i neveřejných prostor pro realizaci akcí
- nízká aktivita aktérů ve věci spolupráce
- neochota změny a strach z předání odpovědnosti mladším ročníkům – potenciálním nástupcům

PŘÍLEŽITOSTI

- potenciál spojení jídla/gastronomie a tradice
- transformace Mezinárodního folklorního festivalu Brno nebo vznik jiného silného formátu, např. tanečního dne Den folkloru
- zvyšující se trend zájmu o lidovou kulturu

HROZBY

- brain drain málo mladých lidí – potenciálních nástupců vedení souborů zůstávajících po studiích v Brně
- slabý zájem mládeže

Potřeby sektoru

KATEGORIE	DEFINOVANÁ POTŘEBA	KONKRÉTNÍ PODNĚTY
Finance	navýšení finanční podpory sektoru	
Infrastruktura	posílení společné spolupráce s příspěvkovými organizacemi, např. v podpoře pronájmu prostor za nižší částku	
Infrastruktura	vytvořit reprezentativní prostory s dalším zázemím – potřeba sálu o kapacitě aspoň 400–500 osob	vytvoření komunitního folklorního centra spravovaného městem Brnem, ale s participací odborníků na folklorní scénu, které by zahrnovalo nejen sál, ale i další potřebné prostory jako šatny, zkušebny, sklady vhodné pro kroje či edukační zázemí
Vzdělávání a dovednosti	školení a workshopy – capacity building (např. workshop ohledně zvuku – jak pracovat při vystoupeních se zvukem a požadavky na zvukaře, pořádání akcí ve veřejném prostoru, propagace akcí aj.)	
Technologické zázemí	potřebné specifické nástroje a technologie – šicí stroje, tkalcovské stavy, a dokonce i zařízení pro speciální výšivky krojů, které byly identifikovány jako nedostatkové ve stávající nabídce, jako chybějící byla zmíněna i dřevodílna nebo prostor na „mokrý řemesla“ typu sdílené keramické dílny	
Propagace	platforma pro sdílení a šíření tradiční kultury a její export do zahraničí	spolupráce s cestovními kancelářemi
		databáze folklorních souborů a chas

🎵 Hudba a hudební kluby

Brno získalo právem titul Město hudby udělovaný organizací UNESCO (Organizace Spojených národů pro vzdělání, vědu a kulturu) v rámci **Sítě kreativních měst UNESCO** (UNESCO Creative Cities Network). Má bohatou hudební historii i aktivní hudební scénu, která výrazně přispívá k rozvoji hudební kultury na národní i mezinárodní úrovni. Největší organizací je FB, pro kterou aktuálně začíná stavba nové koncertní haly – Janáčkova kulturního centra, pojmenovaného právě po jednom z nejvýznamnějších hudebních skladatelů Leoši Janáčkovi, který žil a tvořil v Brně.

V návaznosti na mapování KKO bylo zjištěno a ověřeno v oblasti hudby 123 subjektů se zaměstnanci. Velkou roli v rozvoji oboru hraje jak školské zázemí ve formě Janáčkovy akademie Brno a Konzervatoře Brno, tak silná institucionální základna v podobě brněnských hudebních klubů. Hudební kluby sdružuje BACH (Brněnská asociace clubové hudby),

kteřa zastupuje aktuálně 13 klubů: Alterna, ArtBar Druhý Pád, Fléda, Kabinet MÚZ, Kafara, Melodka, Metro Music Bar, Music lab, Ponava, Rusty Nail, Sibiř, Stará Pekárna a Vegalíté. BACH stojí za festivalem klubové hudby BATCH, v rámci kterého se koná také hudební konference ReConnect zaměřená na manažery, booking agenty, kapely a kluby, ale také na pořadatele akcí.

Brno se vyznačuje také výrazným množstvím hudebních festivalů rozmanitých žánrů. Jen FB sama realizuje pět hudebních festivalů – Moravský podzim, Mezinárodní hudební festival Špilberk, Expozici nové hudby, Velikonoční festival duchovní hudby a Mozartovy děti. K tomu v rámci TIC každoročně probíhá Maraton hudby Brno. Z festivalů organizovaných nezávislou scénou je pak třeba zmínit festivaly, jako jsou: JazzFestBrno, Pop Messe, Groove Brno, Brno živě, Brněnský varhanní festival či Mezinárodní kytarový festival, čímž ale výčet festivalů nekončí.

Z hlediska instrumentálních souborů je možné jmenovat např. Brno Contemporary Orchestra, Czech Virtuosi, Czech Ensemble Baroque, Janáček Ensemble.

V neposlední řadě se Brno vyznačuje množstvím kvalitních sborů, z nichž lze jmenovat Český filharmonický sbor Brno a pěvecké sbory, jako je Kantiléna, Brněnský akademický sbor, Brno Gospel Choir, Ensemble Opera Diversa, Brněnský filharmonický sbor Beseda brněnská, Gloria Brunensis, Vox iuvenalis a řada dalších. Jejich poslední zmapování proběhlo prostřednictvím projektu Brno město hudby v roce 2023, který byl dedikován právě pěveckým sborům, kdy jejich seznam zahrnuje 90 subjektů.⁴

Hudební oblast je z hlediska počtu žádostí v rámci dotačního systému města Brna nejčetnější.

XVIII. brněnské kulturní fórum: Edukace, autor fotografie: Dag Markl

⁴ Zdroj: <http://www.mestohudby.cz/zpravodajstvi/seznam-brnenskych-sboru> (20. 10. 2024)

SWOT hudba a hudební kluby

 SILNÉ STRÁNKY	 SLABÉ STRÁNKY	 PŘÍLEŽITOSTI	 HROZBY
■ žánrová rozmanitost ■ silná klubová scéna ■ BACH – Brněnská asociace klubové hudby ■ lokalita Brna v rámci Evropy – strategická geografická poloha města ■ v rámci hudby silná institucionální základna – hudební školy všech stupňů ■ světová osobnost Leoše Janáčka ■ titul Brno město hudby UNESCO	■ chybějící prostory pro open-air akce ■ velké administrativní omezení u akcí ve veřejném prostoru ■ velké množství bezplatných akcí ve veřejném prostoru ■ nejasná strategická vize města ve vztahu k udržitelnosti	■ informační kanály – rozvoj gotobrno.cz a mestohudby.cz ■ Janáčkovo kulturní centrum ■ Brno město hudby UNESCO a mezinárodní spolupráce ■ posílení brandu kraje jako centra soudobé hudby – rozvoj cestovního ruchu	■ nedostatek financí ■ stereotypní vnímání klubové scény a nočního života s negativní konotací ■ odchod talentů

Potřeby sektoru

KATEGORIE	DEFINOVANÁ POTŘEBA	KONKRÉTNÍ PODNĚTY
Finance	potřeba navýšení financí pro oblast hudby a systém transparentního rozdělování financí	zavedení dotačního programu pro významné hudební festivaly, a tím jejich transparentnější podpora na základě konkrétní dramaturgie a omezení množství individuálních dotací
Propagace	potřeba posílení propagace lokální scény v zahraničí	vytipování top akcí na základě kritérií a jejich systematická marketingová podpora srozumitelnější a větší využití titulu Brno město hudby UNESCO a s tím spojené mezinárodní spolupráce
Infrastruktura	chybějící prostory – zejména open-air a kapacita 3000 diváků, dále zkušebny	brzké dostavění Janáčkova kulturního centra vznik dalších projektů jako ZET9 s prostory pro hudební zkušebny rozvoj projektů Zaberto! a Plug&Play prověřit městské brownfieldy a jiné areály ohledně možnosti pořádání open-air akcí

K oblasti literatury řadíme nejen vznik samotných literárních děl, ale i činnost nakladatelů a vydavatelů, překladatelů, korektorů a činnost knihoven. V rámci literární oblasti je ve městě 1 432 subjektů. Brno je spojeno s osobnostmi jako Robert Musil, Bohumil Hrabal, Milan Kundera, Jan Skácel aj. Z aktuálních autorů a držitelů cen, jako je Česká kniha, Cena Evropské unie za literaturu, Magnesia Litera či další ocenění, lze pak uvést autory, jako jsou Jan Němec, Kateřina Tučková, Jiří Kratochvíl či Stanislav Biler.

Brněnská nakladatelství, jako je např. HOST, Větrné mlýny, Atlantis či Druhé město, si vybudovala prestižní postavení nejen v rámci tuzemského trhu, ale sbírají i řadu světových literárních cen.

V Brně byl založen a je také každoročně pořádán Měsíc autorského čtení. Jedná se o největší festival svého druhu v ČR.

Co se týče knihoven, sídlí v Brně MZK a KJM, které se v rámci svých činností zabývají také rozvojem vzdělávání. V rámci MZK vznikla v roce 2023 nová Knihovna Milana Kundery s unikátní sbírkou nejen autorova díla, ale i periodik a kratších textů jako předmluvy, úvody, doslovy a anotace, které se nacházejí v dílech jiných autorů.

V rámci příprav kandidatury města na titul Evropského hlavního města kultury pro rok 2028 vznikl v září 2022 literární salon Rezidence Café Kaprál v bytu brněnského básníka Zeno Kaprála, který se brzy etabloval jako místo pro literární setkávání, čtení, besedy, knižní křty, performance, divadelní představení a další akce. Café Kaprál je součástí TIC.

Slavnostní otevření pobočky Knihovny Jiřího Mahena v Kohoutovicích, autorka fotografie: Marie Schmerková

SWOT literatura

 SILNÉ STRÁNKY	 SLABÉ STRÁNKY	 PŘÍLEŽITOSTI	 HROZBY
■ úspěšná brněnská nakladatelství ■ Knihovna Milana Kundery ■ Café Kaprál ■ Měsíc autorského čtení ■ schopnost využívání nových nástrojů, trendů a inovací ■ silná literární tradice a osobnosti (Musil, Hrabal, Kundera, Skácel aj.) ■ silná institucionální základna ■ spolupráce a dobrá komunikace uvnitř odvětví	■ nedostatek financí ■ slabý marketing akcí ■ nedostatečná komunikace mezi městem a literární scénou ■ nedostatek vhodných prostor pro akce 100–200 osob ■ nejasná koncepce města v literární oblasti	■ vzdělávání v oblasti vícezdrojového financování ■ spolupráce s univerzitami ■ vzrůstající zájem o rezidence ■ podpora mezinárodních projektů ■ rozvoj literárního cestovního ruchu ■ Frankfurtský knižní veletrh 2027 (ČR bude čestným hostem) ■ interdisciplinární spolupráce	■ omezení financí ze strany MKČR ■ vysoká fluktuace a odliv zaměstnanců knihoven s ohledem na nízké platy ■ celkové podfinancování odvětví ■ nedostatek kvalitních autorů

Potřeby sektoru

KATEGORIE	DEFINOVANÁ POTŘEBA	KONKRÉTNÍ PODNĚTY
Finance	navýšení finanční podpory sektoru	
Propagace	Chybí žánrový informační a komunikační kanál fungující nejlépe pod městem Brnem, a to i s koordinátorem. V oblasti literatury neexistuje specializovaná platforma, která by shromáždila potřebný souhrn informací o brněnské literární obci.	optimalizace gotobno.cz
		jednotná webová platforma pro literární scénu
		značka Brno město literatury
		mapová aplikace nebo stezky Brno literární
		rozvoj prezentace a marketingu literárních akcí – využití klíčových témat a osobností (Kundera, Musil, Hrabal a další aktuální autoři/autorky)
Infrastruktura	vhodné prostory pro akce s kapacitou 100–200 osob	literární dům
Komunita a spolupráce	nedostatečná komunikace mezi literární scénou a městem	nedostatečná informovanost literárního sektoru a nejasná koncepce a koordinace města

Podobně jako u dalších scénických umění brněnskou taneční scénu ovlivňuje v pozitivním slova smyslu fakt, že Brno disponuje školským zázemím, jako je např. JAMU či Konzervatoř Brno.

Z hlediska zřizovaných organizací má baletní scénu NdB. V rámci nezávislé scény pak funguje řada dalších tanečních subjektů. Mezi ty největší patří Spolek ProArt či ORBITA.

Z festivalů lze jmenovat nové bienále Mezinárodní festival improvizace a instantní kompozice Immediatus Biennale (1. ročník 2024). Taneční scéna je v rámci mapování brněnských KKO součástí scénických umění, kdy je jejich celkový počet 377 subjektů. Folklorní taneční soubory a sесkupení jsou pak součástí samostatné kapitoly.

Taneční scéna v Brně je spíše roztržštěná, nemá vlastní asociaci.

SWOT tanec

 SILNÉ STRÁNKY	 SLABÉ STRÁNKY	 PŘÍLEŽITOSTI	 HROZBY
■ žánrová rozmanitost a široká nabídka tanečních akcí a aktivit ■ pozitivní dopady tanečních aktivit na zdraví i sociální soudržnost obyvatel města ■ taneční sektor umí pracovat s publikem a tvořit silné taneční komunity ■ dobrá spolupráce se středními školami z hlediska tanečních programů nebo i s některými kulturními příspěvkovými organizacemi	■ nedostatek prostor vhodných pro prezentaci i činnost organizací včetně zkušeben s potřebným zázemím a sklady ■ chybějící databáze tanečních prostor ■ byrokracie spojená s rezervací prostor na konání tanečních akcí ■ slabá mezinárodní spolupráce a propagace taneční scény ■ malá informovanost tanečního sektoru o nástrojích podpory brněnské kulturní scény ■ zánik prostor vhodných pro taneční aktivity v rámci rekonstrukcí veřejných prostranství	■ dočasné využívání městem nepoužívaných budov a brownfieldů ■ mezinárodní spolupráce a rozvoj projektů s partnerskými městy Brna ■ zvyšující se zájem o zdravý životní styl a pohyb ■ zavedení taneční výchovy do škol v rámci revize RVP ■ rozvoj publika	■ nedostatek financí ■ odliv talentů do Prahy a zahraničí ■ nedostatek a nedostupnost technických profesí (např. osvětlovači)

Potřeby sektoru

KATEGORIE	DEFINOVANÁ POTŘEBA	KONKRÉTNÍ PODNĚTY
Finance	navýšení finanční podpory sektoru	
Infrastruktura	nedostatek infrastruktury a potřeba budování odpovídajících prostor nejen v budovách, ale i v rámci veřejných prostranstvích, a to pro různé taneční žánry a akce	vznik tzv. dance spotů v rámci revitalizace veřejných prostranství
	byrokracie spojená s rezervací prostor na konání tanečních akcí	snížení byrokracie a usnadnění pronájmu veřejných prostranství pomocí uživatelsky přívětivého elektronického rezervačního systému (podobně jako rezervace veřejných grilů)
Technologické zázemí	chybějící databáze tanečních prostor	
Propagace a export	podpora propagace taneční scény	
Komunita a spolupráce	podpora mezinárodní spolupráce	
	malá informovanost tanečního sektoru o nástrojích podpory brněnské taneční scény	
	podpora participačních aktivit věnovaných specifickým cílovým skupinám včetně dospělých lidí	

ORBITA, XVII. brněnské kulturní fórum: Kultura dostupná pro všechny, autor fotografie: Dag Markl

Výtvarné umění, fotografie, design a architektura

Oblast výtvarného umění, fotografie, designu a architektury je početně nejvíce zastoupená v Brně. V Brně je činných 1 246 subjektů spojených s architekturou a 445 subjektů v oblasti výtvarného umění.

Mezi největší subjekty (co do počtu zaměstnanců) patří příspěvkové organizace MG a DUMB, z nezávislé scény je možné jmenovat například: Centrum umění nových médií – Vašulka Kitchen Brno, INDUSTRA, Galerie OFF/FORMAT, Galerie Art, Galerie Sibiř či galerie Cejla. Mimoto zde fungují platformy jako 4AM – Fórum pro architekturu a média, ArtMap či Artalk. V Brně pak vychází i jeden z nejvýraznějších a nejrespektovanějších českých odborných časopisů o architektuře ERA21.

Architektuře i veřejnému prostoru je věnována značná pozornost. Ve městě se nachází řada architektonických památek a celkem 3 památkové zóny právě díky jedinečné architektuře. Město je spojováno se jmény jako Bohuslav Fuchs, Adolf Loos, Ernst Wiesner aj.

V rámci OK je spravován projekt Sochařské Brno, pod DUMB pak Brněnský architektonický manuál. Z databází nelze opomenout ani mapovou aplikaci Navrženo v Brně, kterou spravuje OSRS, stejně jako Kreativní Brno.

Oblast výtvarného umění, fotografie, designu a architektury má silné zázemí ve školském prostředí v rámci Fakulty výtvarných umění, Fakulty architektury Vysokého učení technického a v rámci výtvarných oborů na Masarykově univerzitě. Dále je design vyučován také na univerzitách Vysokého učení technického a Mendelově univerzitě v Brně, které nabízejí také studium zahradní architektury a urbanismu.

V Brně je 340 aktivních subjektů v designu. Produktový design není pevně definován, obecně lze říci, že zahrnuje tvorbu produktů kusové výroby i drobných předmětů každodenní povahy s využitím tradičních i virtuálních designérských postupů. Grafický design slouží vizuální komunikaci prostřednictvím typografie, ilustrace a fotografie, hojně je tedy využíván v rámci reklamy. Část ze subjektů věnujících se designové produktové tvorbě nebo grafickému designu se může identifikovat také s kategoriemi uměleckých řemesel nebo právě reklamy.

V Brně se koná řada výtvarných a kreativních festivalů a eventů, jako je Brno Art Open, Brno Art Week, Den architektury, Open House Brno, Open Studios, Brno Bold, Konference Interiéry či formou bienále je udělována Cena Jindřicha Halabaly. Současně ve městě probíhá designový festival Brno Creative Days.

Socha Odvahy (jezdecká socha markraběte Jošta Lucemburského), autor fotografie: Pavel Gabzdyl

SWOT výtvarné umění, fotografie a architektura

 SILNÉ STRÁNKY	 SLABÉ STRÁNKY	 PŘÍLEŽITOSTI	 HROZBY
■ geografická poloha Brna ■ silná tradice architektury (vliv na nabídku vzdělávacích programů a spolupráce s odborníky) ■ vzrůstající mezioborová spolupráce v rámci výtvarného umění a jiných kulturních a kreativních odvětví ■ Brno Art Week, Brno Art Open, Open Studios a další festivaly, které podporují a exponují výtvarné umění v našem městě ■ dostatek vzdělávacích programů v těchto oblastech	■ chybějící infrastruktura pro tvorbu, prezentaci i vzdělávání ■ komunikace s městem v rámci veřejných soutěží ■ byrokracie spojená s rezervací prostor ■ nízké povědomí o negrantovém financování činnosti ■ marketing	■ spolupráce s akademickou sférou – vzdělávací programy, festivaly, stáže ■ spolupráce se zahraničím ■ spolupráce komerčních či příspěvkových institucí s nezřizovanou scénou ■ financování z externích zdrojů (EU, nadace, dárcovství)	■ nedostatek financí ■ odliv talentů do Prahy a zahraničí ■ nezájem a neznalost ze strany publika

SWOT produktový a grafický design

 SILNÉ STRÁNKY	 SLABÉ STRÁNKY	 PŘÍLEŽITOSTI	 HROZBY
■ geografická poloha Brna ■ mezioborová spolupráce: produktový design + architektura, grafický design + hudební scéna, výtvarné umění, gaming, audiovizí ■ široká nabídka studijních programů	■ chybějící infrastruktura, a to z hlediska prostoru i technického vybavení ■ nedostatek pracovních stáží (produktový design) ■ chybějící databáze subjektů i techniky a sdílených služeb ■ chybějící funkční platforma pro spolupráci odvětví (produktový design)	■ koprodukční spolupráce a dotace ■ spolupráce s akademickou sférou – pracovní stáže, výstavy, zahraniční stáže ■ spolupráce se zahraničními trhy	■ odliv talentů do Prahy a zahraničí ■ technický pokrok a trendy versus nedostatek financí či vybavení

Potřeby sektoru

KATEGORIE	DEFINOVANÁ POTŘEBA	KONKRÉTNÍ PODNĚTY
Finance	navýšení finanční podpory sektoru	
Infrastruktura	chybějící infrastruktura – prostory pro začínající umělce, archiv, skladové prostory, prostory pro tvorbu či modelové centrum pro architekturu	
Komunita a spolupráce	malá informovanost sektoru a nedostatek komunikace a spolupráce, ať již v rámci sektoru, nebo interdisciplinární	iniciativa využití veřejného prostoru pro mezioborovou spolupráci: architektura + výtvarné umění
	spolupráce se studenty a školami	
Technologické zázemí	chybějící databáze subjektů i techniky a sdílených služeb	
Propagace	reprezentace brněnských tvůrců v zahraničí	

Vzdelávání v kultuře a kreativě

Obecně se oblast vzdělávání prolíná napříč všemi KKO a významně ovlivňuje jejich stav. V Brně v oblasti KKO působí celkem 17 středních škol, 4 vyšší odborné školy a 4 vysoké školy s dohromady více než 100 obory v oblasti KKO.

Nabídku současně doplňuje rozmanité množství dalších vzdělávacích kurzů. Nad rámec toho město podporuje řadu kulturně vzdělávacích a zájmových činností dotačním programem.

Kulturně vzdělávací a zájmová činnost zahrnuje aktivity, které podporují rozvoj znalostí, dovedností a osobního růstu v oblastech kultury a umění.

Přehled o aktuálních vzdělávacích organizacích i aktivitách má OK díky Katalogu vzdělávacích institucí a aktivit v kultuře a kreativních odvětvích, který obsahuje 55 samostatných institucí či kulturně-vzdělávacích projektů a 80 samostatných záznamů rozdělených do linek „Školní vzdělávání“, „Vzdělávání v kulturních a kreativních odvětvích“ a „Edukace publika“. Katalog vznikl v roce 2024 při příležitosti Brněnského kulturního fóra zaměřeného na téma Edukace. Nejedná se přitom o definitivní stav s ohledem na to, že se subjekty hlásily do katalogu samostatně, a ne všechny tak učinily. V plánu je nicméně jeho pravidelná aktualizace.

Díky prováděnému mapování KKO pak v Brně evidujeme 110 subjektů zaměřených na umělecké vzdělávání.

XVIII. brněnské kulturní fórum: Edukace, autor fotografie: Dag Markl

SWOT vzdělávání v kultuře a kreativě

SILNÉ STRÁNKY

- rozmanitost a množství edukačních programů
- dobrá dostupnost praxí a zahraničních pobytů
- pověst Brna jakožto univerzitního města
- připravenost absolventů uměleckých oborů pro pracovní trh

SLABÉ STRÁNKY

- složitá administrativa a přílišná byrokracie
- malý zájem studentů
- absence datových analytiků
- spíše pasivní přístup škol k integraci mezinárodních trendů
- zastaralá výuka hudební a výtvarné výchovy v osnovách ZŠ
- nekoncepčnost a neprovázanost kreativního vzdělávání
- nedostatečná propagace, ale i roztržitá nabídka
- nezájem o rozšíření vlastních kompetencí u pedagogů
- vytíženost pedagogů
- chybějící prostory pro vzdělávací aktivity

PŘÍLEŽITOSTI

- meziinstitucionální spolupráce
- široká nabídka celoživotního vzdělávání

HROZBY

- nedostatek financí
- chybějící databáze vzdělávacích projektů a akcí
- rigidita vzdělávacích institucí

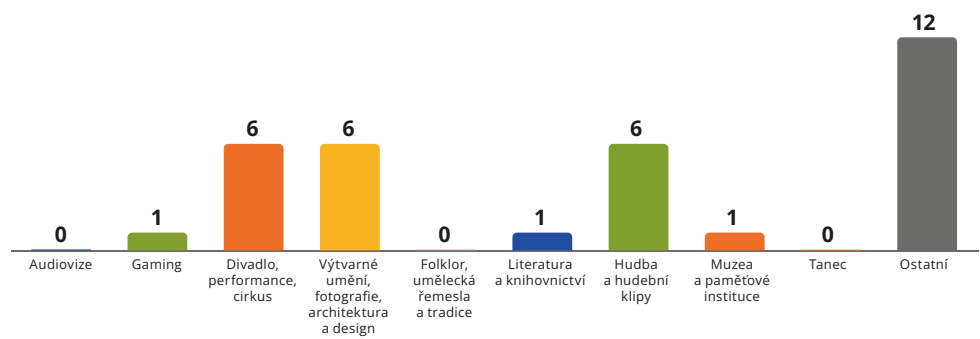
Potřeby sektoru

KATEGORIE	DEFINOVANÁ POTŘEBA	KONKRÉTNÍ PODNĚTY
Finance	navýšení finanční podpory sektoru	
Infrastruktura	chybějící prostory	zajištění prostor pro práci s publikem, protože v běžném provozu naráží edukační aktivity na limity divadelních sálů
Technologické zázemí	chybějící databáze vzdělávacích projektů a akcí	zřízení databáze edukačních programů a aktivit
Komunita a spolupráce	zapojení více organizací v sektoru do společné aktivity	
	intervence do veřejného prostoru a do komunit	
	atypická zasazení programů, např. nehudební akce v hudební instituci apod.	
Propagace	potřeba posílení propagace	marketingové kanály napříč kulturními institucemi – spolupráce na propagaci
Lidské kapacity	podpora pedagogů v umělecké a kulturní praxi	
	nedostatečné lidské kapacity na vyhledávání příležitostí a roztržité nepřehledné množství vzdělávacích kurzů	vznik pozice koordinátora komunikace potřeb či servisní organizace pro kulturní instituce
Vzdělání a dovednosti	podpora větší rozmanitosti i možností vzdělávacích programů	granty pro organizaci vlastních workshopů pro zaměstnance s větším zacílením
		celoživotní vzdělávání pracovníků pro technické profese
		stáže pro zaměstnance a kurzy v analýze dat
	propojování pedagogů a pracovníků v uměleckých sférách	
	začlenění praxí do učebních osnov	

Shrnutí SWOT

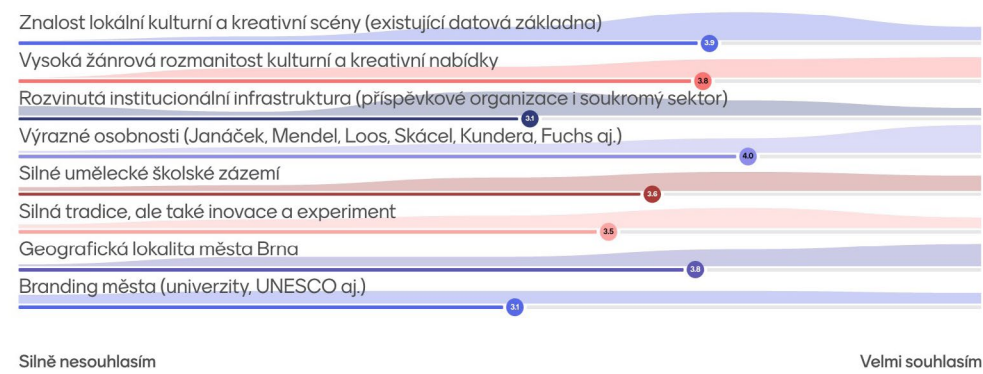
V návaznosti na výše uvedené tematické oblasti byla vytvořena souhrnná SWOT analýza brněnské scény, která byla ověřena a doplněna na XIX. setkání brněnského kulturního fóra konaného dne 22. 10. 2024 v kreativním hubu KUMST.

Na revizi navržené souhrnné SWOT analýzy se prostřednictvím interaktivní aplikace Mentimeter podílelo celkem 33 osob z těchto oblastí:

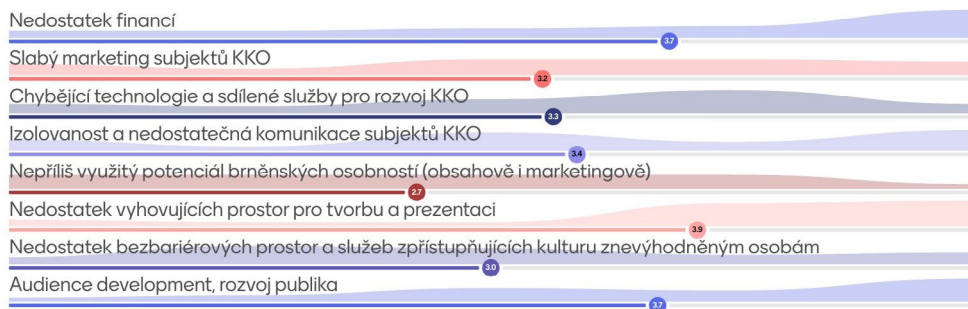
Přítomným byly prezentovány návrhy jednotlivých částí SWOT analýzy, u kterých následně samostatně a anonymně určili také prioritu s ohledem na míru souhlasu od nejslabšího „silně nesouhlasím“ (1 bod) po „velmi souhlasím“ (5 bodů).

Silné stránky

Všechny navrhované silné stránky obdržely hodnocení nad průměr, 3 body, je tedy možné je vnímat jako validní. Nejsilněji rezonovalo tvrzení, že je Brno spojeno s výraznými osobnostmi (Janáček, Mendel, Loos, Skácel, Kundera, Fuchs aj.).

Slabé stránky

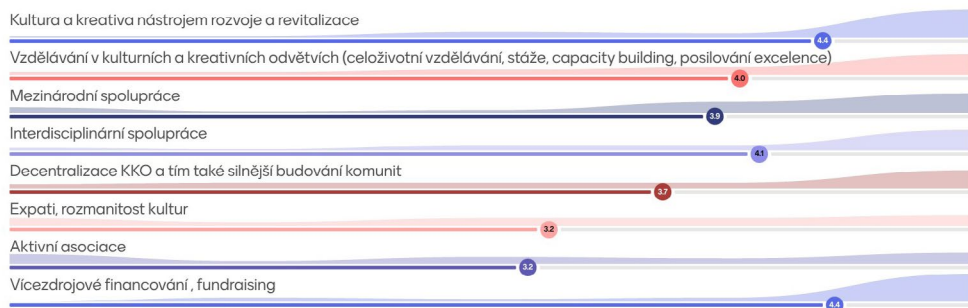

Silně nesouhlasím

Velmi souhlasím

U slabých stránek z hlediska návrhu a prioritizace pod průměrné tři body klesl pouze nepříliš využívaný potenciál brněnských osobností (obsahově i marketingově). Tento byl tedy vyrazen z finální verze souhrnné SWOT analýzy.

Příležitosti

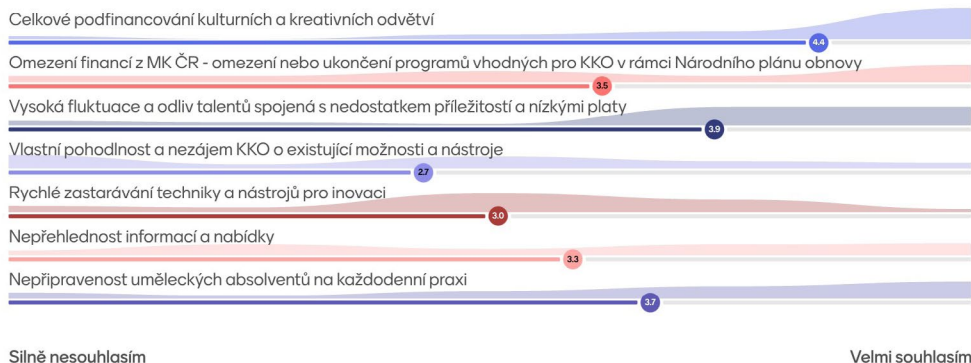

Silně nesouhlasím

Velmi souhlasím

U příležitostí byly všechny navrhované body hodnocené známkou 3 a více a lze je vnímat jako validní. Přítomní jako největší příležitosti vnímali kulturu a kreativitu využívanou jako nástroj rozvoje a revitalizace a vícezdrojové financování, fundraising.

Hrozby

Z hlediska hrozeb nedosáhl průměru 3 bodů a více návrh vlastní pohodlnosti a nezájmu KKO o existující možnosti a nástroje. Zde je nicméně nutné zvážit i to, že přítomní už svojí účastí na fóru a v rámci tohoto programového bloku ukázali svůj zájem. S ohledem na množství subjektů na kulturní a kreativní scéně aktivních se nicméně jedná o méně než desetinu a dle pozorování indikátorů (např. návštěvnost workshopů Kultura Brno, množství podnětů a interakce na jednotlivé výzvy v rámci komunikačních kanálů) je zde určitý rozpor mezi vnímáním OK a scény, který bude potřeba hlouběji prověřit. Tento rozpor přitom může mít více příčin, od neznalosti nových nástrojů na podporu KKO přes nedostatek kapacit organizací po rozdílné vnímání formy SWOT analýzy. Z hrozeb v rámci finální souhrnné analýzy za celou scénu tak bude vyrazen, ale na tento rozpor bude brán zřetel při aktualizaci SKKO a tvorbě indikátorů.

Přítomní byli vyzváni také k vlastním návrhům na doplnění analýzy.

Co v silných stránkách chybí?

21 odpovědí

Co ve slabých stránkách chybí?

36 odpovědí

Na jakou příležitost jsme zapomněli?

35 odpovědí

Na jakou hrozbu jsme zapomněli?

30 odpovědí

Navrhovaná heslovitá doplnění v některých případech konkretizovala již uvedené body, některá zahrnovala také oblasti nad rámec kultury a kreativních odvětví nebo konkrétní opatření, která do SWOT analýzy nepatří. Je na ně nicméně brán ohled v dalších částech SKKO.

Doplněny tak byly tyto relevantní body do hrozeb:

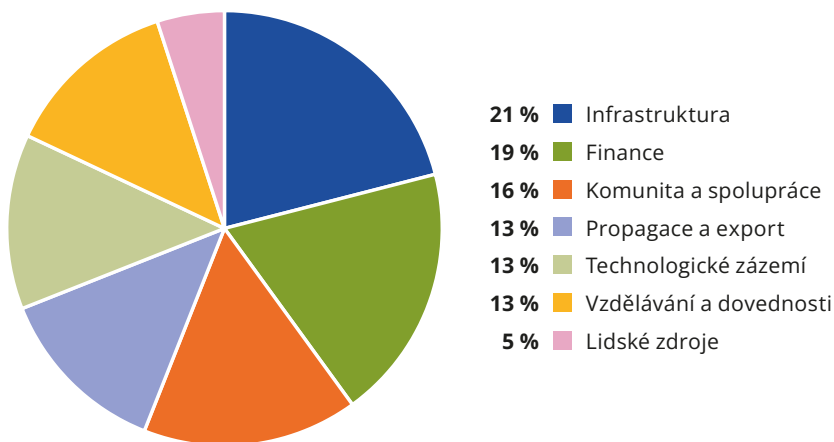
- Narůstající byrokracie,
- nekonzistentnost financování kultury a kreativy.

Finální SWOT analýza brněnské kulturní a kreativní scény tak vypadá následovně:

 SILNÉ STRÁNKY	 SLABÉ STRÁNKY	 PŘÍLEŽITOSTI	 HROZBY
■ znalost lokální kulturní a kreativní scény (existující datová základna) ■ vysoká žánrová rozmanitost kulturní a kreativní nabídky ■ rozvinutá institucionální infrastruktura (příspěvkové organizace i soukromý sektor) ■ výrazné osobnosti (Janáček, Mendel, Loos, Skácel, Kundera, Fuchs aj.) ■ silné umělecké školské zázemí ■ silná tradice, ale také inovace a experiment ■ geografická lokalita města Brna ■ branding města (univerzity, UNESCO aj.)	■ nedostatek financí ■ slabý marketing subjektů KKO ■ chybějící technologie a sdílené služby pro rozvoj KKO ■ izolovanost a nedostatečná komunikace subjektů KKO ■ nedostatek vyhovujících prostor pro tvorbu a prezentaci ■ nedostatek bezbariérových prostor a služeb zpřístupňujících kulturu znevýhodněným osobám ■ audience development, rozvoj publika	■ kultura a kreativa nástrojem rozvoje a revitalizace ■ vzdělávání v kulturních a kreativních odvětvích (celoživotní vzdělávání, stáže, capacity building, posilování excelence) ■ mezinárodní spolupráce ■ interdisciplinární spolupráce ■ decentralizace KKO a tím také silnější budování komunit ■ expati, rozmanitost kultur ■ aktivní asociace ■ vícezdrojové financování, fundraising	■ celkové podfinancování KKO ■ omezení financí z MK ČR – omezení nebo ukončení programů vhodných pro KKO v rámci Národního plánu obnovy ■ vysoká fluktuace a odliv talentů spojené s nedostatkem příležitostí a nízkými platy ■ rychlé zastarávání techniky a nástrojů pro inovaci ■ nepřehlednost informací a nabídky ■ nepřipravenost uměleckých absolventů na každodenní praxi ■ narůstající byrokracie ■ nekonzistentnost financování kultury a kreativy

Mimo SWOT jsme s využitím kategorií vyhodnotili také potřeby scénou definované.

Potřeby definované KKO sektorem

Graf zohledňuje poměr zmiňovaných potřeb definovaných v rámci SWOT zástupci KKO. Je nutné brát v úvahu, že v rámci celé scény se řada potřeb opakuje, tyto kategorie tedy mají silnější procentuální zastoupení, nicméně zdánlivě nejslabší kategorie lidských zdrojů byla definována v rámci oblasti Edukace, kterou lze vnímat jako průřezovou napříč kulturními a kreativními oblastmi.

Infrastruktura

Brno v době draftování tohoto textu (listopad 2024) prochází v kontextu rozvoje kulturní a kreativní infrastruktury poměrně rozsáhlým procesem staveb a rekonstrukcí. Stavební projekty města včetně těch kulturních, a to bez ohledu na to, zda se jedná o projekty financované veřejnou, nebo soukromou sférou, lze sledovat v mapové aplikaci [Brno Brzo](#).

Na podzim 2024 byla také zahájena stavba Janáčkova kulturního centra, její aktuální vývoj je možné sledovat zde: <https://cobude.brno.cz/projekt/janackovo-kulturni-centrum/>.

V přípravě je vznik Domu Leoše Janáčka. Rok 2025 pak bude ve znamení dokončení rekonstrukce kulturního centra CO.LABS.

Plánovaná je rekonstrukce DR a Domů pánů z Fanalu, ve kterém sídlí CED.

Dlouhodobým záměrem města Brna je i proměna bývalé káznice na Cejlu na Kreativní centrum Brno.

Připravována je rekonstrukce vily Wittal, která přešla pod správu MUMB.

Shrnutí potřeb a podnětů:

- 1) Chybějící zázemí pro rozvoj audiovizu z důvodu podpory lokálních producentů a zvýšení atraktivity města Brna jako významné natáčecí destinace – vznik filmových ateliérů s adekvátním zázemím a technologickým a softwarovým vybavením v areálu brněnského výstaviště,
- 2) dostatek finančně a časově dostupných prostor pro činnost organizací – posílení společné spolupráce s příspěvkovými organizacemi, např. v podpoře pronájmu prostor za nižší částku,
- 3) potřeba reprezentativního sálu o kapacitě minimálně 400–500 osob,
- 4) chybějící prostory pro začínající umělce,
- 5) chybějící skladové prostory – archiv, depozitáře, sklady kostýmů aj.,
- 6) modelové centrum pro architekturu,
- 7) vytvoření komunitního folklorního centra spravovaného městem Brnem, ale s participací odborníků na folklorní scénu, které by zahrnovalo nejen sál, ale i další potřebné prostory jako šatny, zkušebny, sklady vhodné pro kroje či edukační zázemí,
- 8) chybějící open-air prostory,
- 9) chybějící prostory s kapacitou 3000 diváků pro scénická umění,
- 10) potřeba brzkého dostavění Janáčkova kulturního centra,
- 11) vznik dalších projektů jako ZET9 s prostory pro hudební zkušebny,
- 12) rozvoj projektů Zaberto! a Plug&Play,
- 13) chybějící prostory s kapacitou 100–200 osob pro scénická umění,
- 14) podnět vzniku literárního domu,
- 15) nedostatek infrastruktury a potřeba budování odpovídajících prostor nejen v budovách, ale i v rámci veřejných prostranství, a to pro různé taneční žánry a akce – vznik tzv. dance spotů v rámci revitalizace veřejných prostranství,
- 16) byrokracie spojená s rezervací prostor na konání tanečních akcí – snížení byrokracie a usnadnění pronájmu veřejných prostranství pomocí uživatelsky přívětivého elektronického rezervačního systému (podobně jako rezervace veřejných grilů).

Vyjádření OK k podnětům, které jsou již plněny nebo je nelze realizovat ze strany města: Bod č. 7 – Podobný projekt není v možnostech města. Jednalo by se o v podstatě o další organizaci zřizovanou městem. Proveditelnost podobného projektu by bylo možné posuzovat v případě, že by se projektu chopila některá z organizací, např. podobně jako u Kulturního centra CO.LABS.

Bod č. 10 – Vyjádření OK: Staveniště bylo předáno zhotoviteli, více viz <https://cobude.brno.cz/projekt/janackovo-kulturni-centrum/>.

Navrhovaná opatření pro aktualizaci SKKO

- Podpora vzniku filmových ateliérů v areálu BVV,
- jednání s developery o možnostech podobných projektů, jako je Zet9,
- rozvoj projektu Zaberto!,
- rozvoj projektu Plug&Play – snížení byrokratické zátěže při pronájmu veřejných prostranství.

Finance

Ze všech definovaných potřeb KKO jsou na prvním místě finance. Brno je přitom v tuzemském kontextu, co se týče financování kultury v přepočtu na obyvatele, lidrem, viz Srovnávací analýza Financování kultury v krajských městech.

Finanční podpora je odvislá od možností městského rozpočtu, kdy je potřeba brát v úvahu, že město vykonává zřizovatelskou funkci vůči 9 velkým kulturním organizacím. Navýšení finanční podpory pro sektor tak lze očekávat pouze v případě většího zapojení finanční podpory kraje či státu. V mnoha ohledech by v tomto mohl pomoci zákon č. 263/2024 Sb. o veřejných kulturních institucích, který nabyl účinnosti od 1. 1. 2025. Zákon zavádí nový formát veřejné kulturní instituce, která může mít více zřizovatelů, což znamená vyšší finanční stabilitu pro organizace i rozložení nákladů a povinností mezi více zřizovatelů.

Objem financí určených pro KKO v Brně má v čase rostoucí trend. V souladu s SKKO se městu podařilo stabilizovat výdaje v oblasti kultury bez započítání městských částí na minimálně 9 %. Poměr financí určených na příspěvkové kulturní organizace zřizované městem je z podstaty věci vyšší než na nezávislou scénu, ale i přes robustní síť městských kulturních organizací se finanční podpora této nezřizované scény od roku 2019 drží nad 5 % rozpočtu OK.⁵

Finance jsou spojené také s možnostmi vícezdrojového financování, fundraisingem, mecenášstvím a specifickými dovednostmi v oblasti finančního managementu a marketingu, což je jeden z důvodů, proč se město zaměřuje nejen na finanční podporu organizací, ale také na vznik nových komunikačních platform, bezplatných vzdělávacích programů a databází vedoucích k posílení ekonomické soběstačnosti kulturních a kreativních subjektů.

Shrnutí potřeb a podnětů:

- 1) Navýšení finančních prostředků pro KKO,
- 2) vznik nástroje na finanční podporu herního průmyslu (aktuálně na městské úrovni neexistuje),
- 3) omezení počtu individuálních dotací a jejich opětovné zařazení do dotačního systému, s tím spojený vznik dalšího dotačního programu pro kulturní centra nebo velké události a převod financí poskytovaných na individuální dotace do dotačního systému,
- 4) zavedení dotačního programu pro významné hudební festivaly, a tím jejich transparentnější podpora na základě konkrétní dramaturgie a omezení množství individuálních dotací.

Navrhovaná opatření pro aktualizaci SKKO

- Posouzení vhodnosti transformace brněnských kulturních příspěvkových organizací a transformace vybraných organizací na veřejnou kulturní instituci,
- politický lobbying ze strany města ohledně většího zapojení financování ze strany Jihomoravského kraje a státu,
- vzdělávací workshopy Kultura Brno (nástroje podpory KKO, fundraising, apod.).

⁵ Zdroj: Financování kultury v Brně; <https://data.brno.cz/pages/5e5b0ffb2e514b8b8652c14a30add66a>

Komunita a spolupráce

Jako participační a networkingová platforma slouží pro KKO Brněnské kulturní fórum, kde je možné jednak participovat na tvorbě kulturní a kreativní strategie města Brna, jednak platforma slouží také pro definování, analýzu a řešení aktuálních témat KKO (např. infrastruktura, přístupnost, edukace, data aj.). Nad rámec Brněnského kulturního fóra organizuje OK také konference, workshopy a semináře, tematické (advokační) skupiny a networkingové aktivity.

Současně OK spravuje komunikační platformu Kultura Brno zahrnující facebookové profily Kultura Brno a Sochařské Brno a vydává v měsíční periodicitě newsletter Kultura Brno, který pravidelně informuje nejen o tom, co je v rámci města v oblasti kultury a kreativity realizováno, ale také o příležitostech a nových nástrojích pro KKO. Od r. 2025 jsou sdruženy mini-weby spravované OK (Kultura Brno, Sochařské Brno a Plug & Play) pod jeden web Kultura Brno (www.kultura.bрно.cz), který povede k větší srozumitelnosti jednotlivých témat a sjednocení značky Kultura Brno. Chystá se také jeho anglická mutace nebo rozšíření stávajících informací cizojazyčné verze webu města www.bрно.cz.

Pro kreativitu pak OSRS spravuje web, Facebook a Instagram Kreativní Brno. V neposlední řadě pak jako prostor setkávání KKO slouží kulturní a kreativní centra a huby, především tedy KUMST, INDUSTRA nebo CO.LABS.

Příležitost pro setkávání a síťování umožňují i vzdělávací aktivity města nebo jeho organizací, viz podkapitola Vzdělání a dovednosti. Informační základnu nejen pro KKO tvoří řada veřejně dostupných mapových aplikací a databází popsaná v kapitole Data v kultuře a kreativě, díky kterým je možné hledat nové partnery pro spolupráci či další příležitosti.

Veškeré komunikační platformy jsou efektivní pouze tehdy, pakliže jsou ze strany subjektů KKO adekvátně využívány. Cílem je komunikaci zpřehlednit, vznik dalších komunikačních kanálů a platforem by byl neudržitelným a také neefektivním řešením.

Jako velmi prospěšná se ukázala užší spolupráce mezi městem a brněnskými asociacemi (např. Brněnská nezávislá divadla či BACH). Za slabou stránku brněnské kulturní scény lze označit skutečnost, že aktivních asociací, které by dokázaly určité tematické oblasti v rámci KKO propojit a zřetelně a argumentačně věcně formulovat a prosazovat jejich zájmy, není v Brně více. Potenciál je pak také v užší spolupráci s uměleckým školským prostředím.

Shrnutí potřeb a podnětů:

- 1) Potřeba posílení spolupráce mezi školskými zařízeními a subjekty KKO,
- 2) nedostatečná komunikace mezi scénou a městem, př. nejasná koncepce a koordinace města,
- 3) podpora mezinárodní spolupráce,
- 4) podpora participačních aktivit věnovaných specifickým cílovým skupinám včetně dospělých lidí,
- 5) malá informovanost sektoru a nedostatek komunikace a spolupráce, ať již v rámci sektoru, nebo interdisciplinárně,
- 6) zapojení více organizací v sektoru do společné aktivity,
- 7) intervence do veřejného prostoru a do komunit,
- 8) atypická zasazení programů, např. nehudební akce v hudební instituci apod.

Navrhovaná opatření pro aktualizaci SKKO

- Rozvoj již existujících komunikačních kanálů a spolupráce mezi nimi,
- spolupráce s uměleckým školským prostředím,
- podněcovat vznik asociací (mentoring ze strany OK) a posílení spolupráce s nimi.

Propagace

Podporu propagace a export kultury a kreativity do zahraničí řeší v souladu s SKKO TIC, pod který také spadá kalendář akcí a propagace Brna na portálu gotobrna.cz a mezinárodní spolupráce v rámci titulu Brno město hudby UNESCO.

Propagace brněnské kultury se řídí Strategií destinačního managementu a marketingu města Brna. Klíčové hodnoty této strategie přitom jsou mj. také živé centrum, Brno festivalové a Architektura v Brně.

Řadu témat TIC zohledňuje v časopisu KAM V BRNĚ, který vychází každý měsíc v nákladu 20 000 ks a je distribuován na 350 míst v Brně a 150 mimo Brno.

Jako přehled akcí v Brně pak slouží online kalendář akcí na portálu gotobrna.cz. Návštěvnost portálu činí přes 800 tisíc návštěvníků ročně, kteří kalendářem převážně „scrollují“. Do kalendáře mají možnost subjekty bezplatně vložit svoji akci prostřednictvím elektronického formuláře, případně si mohou založit uživatelský účet.

TIC je také v úzkém kontaktu s pořadateli akcí v oblasti KKO a poskytovateli služeb v oblasti cestovního ruchu (ubytování, gastronomie atd.), se kterými spolupracuje na bázi partnerství akcí a pravidelného předávání informací. Pořadatelům akcí TIC nabízí řadu služeb zahrnujících např. pronájem prostor, mobiliáře, propagace akcí nebo předprodej vstupenek. Všechny nabízené služby jsou uvedeny na webových stránkách ticbrno.cz.

V roce 2024 přešlo pod TIC i řízení destinační značky BRNO TRUE STORY, ve které se v prvním roce zaměřuje především na vybrané zahraniční trhy (Slovensko, Polsko, Německo aj.).

Současně pod hlavičkou TIC běží projekt Brno – město hudby UNESCO / Brno – Music Friendly City UNESCO, jehož základním pilířem je hudebně-informační portál www.mestohudby.cz. Hlavním účelem tohoto webu je kvalitně prezentovat Brno jako město hudby a zároveň to, aby tvořil základ živého hudebního informačního servisu pro hudební fanoušky.

V neposlední řadě dochází k propagaci města i profesionálů v oblasti audiovizu díky činnosti Brno Film Office.

V rámci dotačního systému města Brna je na podporu exportu kultury do zahraničí myšleno i v rámci dotačního systému v oblasti kultury a kreativity. Současně má Brno 13 partnerských měst a skrze OZV podporuje jejich spolupráci ve všech možných oblastech včetně kultury a kreativity.

Souhrn potřeb a podnětů

- 1) Platforma pro sdílení a šíření kulturních aktivit a její export do zahraničí,
- 2) spolupráce s cestovními kancelářemi za účelem propagace kulturních a kreativních aktivit brněnských KKO,
- 3) vytipování top kulturních akcí na základě definovaných kritérií a jejich systematická marketingová podpora,
- 4) srozumitelnější a větší využití titulu Brno město hudby UNESCO a posílení mezinárodní spolupráce,
- 5) mimo Brno město hudby chybí žánrové informační a komunikační kanály fungující nejlépe pod městem Brnem, a to i s koordinátorem,
- 6) mapová aplikace nebo stezky Brno literární,
- 7) využití klíčových témat a osobností (Kundera, Musil, Hrabal a další aktuální autoři/ autorky).

Navrhovaná opatření pro aktualizaci SKKO

- Zvýšení povědomí o workshopech Kultura Brno zaměřených na informování KKO o městských možnostech a nástrojích na podporu KKO a jejich pravidelné pořádání,
- posouzení proveditelnosti mapové aplikace či stezek zaměřených na oblast literatury,
- speciální dotační programy akcentující výročí významných osobností.

Vzdělání a dovednosti

OK realizuje pravidelné workshopy Kultura Brno na různá témata spojená s informacemi o nástrojích pro podporu kultury a kreativy v Brně a současně také programy podporující dovednosti v oblasti fundraisingu nebo zaměřené na přístupnost v kultuře a kreativě.

OK vytvořil také elektronický Katalog vzdělávacích institucí a aktivit v kultuře a kreativních odvětvích, který bude pravidelně aktualizován.

Město mimoto podporuje realizaci vzdělávacích projektů KJM „Kreativní učení pro děti a mládež“ a „#Vzdělávání #Inovace #Prosperita“ určených pro pracovníky v KKO, v rámci kterých jsou realizována bezplatná školení na zvýšení capacity building, zejména v oblasti manažerských a komunikačních dovedností (včetně marketingu), digitálních dovedností a finanční gramotnosti.

Vzdělávání, konzultacím a mentoringu v KKO se věnuje také KUMST spadající pod JIC.

Shrnutí potřeb a podnětů

- 1) Nedostatek vzdělávacích programů v oblasti audiovizu a gamingu,
- 2) školení a workshopy,
- 3) capacity building – získávání nových znalostí, schopností a dovedností oboru KKO,
- 4) podpora větší rozmanitosti i možností vzdělávacích programů – granty pro organizaci vlastních workshopů pro zaměstnance s větším zacílením,
- 5) celoživotní vzdělávání pracovníků pro technické profese,
- 6) stáže a kurzy pro zaměstnance kulturních organizací (např. ve zpracování, analýze a interpretaci dat),
- 7) propojování pedagogů a pracovníků v uměleckých sférách,
- 8) začlenění praxí do učebních osnov,
- 9) financování stáží studentů uměleckých odborů.

Navrhovaná opatření pro aktualizaci SKKO

- Zvýšení povědomí o workshopech Kultura Brno zaměřených na informování KKO o městských možnostech a nástrojích na podporu KKO a jejich pravidelné pořádání,
- udržení a dle možností rozpočtu města Brna navýšení finanční podpory pro edukační aktivity, ať již prostřednictvím dotačního programu pro podporu kulturně-vzdělávací a zájmové činnosti, nebo kofinancování konkrétních projektů městem zřizovaných organizací v oblasti kultury,
- intenzivní spolupráce s brněnskými univerzitami a propagace jejich vzdělávacích aktivit zaměřených na kulturní obec.

Technologické zázemí

Z hlediska technologického datového zázemí lze připomenout mapové aplikace, výzkumy a databáze rozebrané v úvodu analýzy v kapitole Data v kultuře a kreativě.

Z hlediska zázemí se sdílenými službami nebo technologickými stroji je třeba jmenovat především nový **FabLab JIC**, kde je dostupná CNC frézka, mechařilna, ohýbačka plastů, 3D tiskárny, laserová a vinylová řezačka, vyšívací stroj a spousta dalšího.

Shrnutí potřeb a podnětů

- 1) Chybějící databáze subjektů i techniky a sdílených služeb,
- 2) chybějící zvukové studio, LED wall,
- 3) vznik elektronické nástěnky poptávky a nabídky stáží a služeb,
- 4) potřebné specifické nástroje a technologie – šicí stroje, tkalcovské stavy, a dokonce i zařízení pro speciální výšivky krojů, které byly identifikovány jako nedostatkové ve stávající nabídce, jako chybějící byla zmíněna i dřevodílna nebo prostor na „mokrý řemesla“ typu sdílené keramické dílny.

Navrhovaná opatření pro aktualizaci SKKO

- Posouzení projektu Kreativního centra Brna v prostorách Káznice na Cejlu a jeho případná transformace,
- posouzení možnosti a podpora vzniku filmových ateliérů na BVV se zahrnutím techniky, jako je LED wall, zvukové studio, green screen, motion capture studio apod.

Lidské zdroje

Lidské zdroje souvisí především s vlastním financováním a strukturou kulturních organizací a nabídkou na pracovním trhu. Ze strany města je podpora spojená s finančním příspěvkem nebo dotací na kulturní provozy a další nefinanční podporou ve formě vzdělávacích seminářů, konferencí, BKF a dalších aktivit.

Shrnutí potřeb a podnětů

- 1) Podpora rozvoje pedagogů v umělecké a kulturní praxi,
- 2) nedostatečné lidské kapacity na vyhledávání příležitostí a roztříštěné nepřehledné množství vzdělávacích kurzů – vznik pozice koordinátora komunikace potřeb či servisní organizace pro kulturní instituce v oblasti dalšího vzdělávání.

K doplnění podnětů jsme vyzvali i účastníky XIX. BKF. Otázka zněla, co by město mohlo pro brněnskou kulturní a kreativní scénu dále dělat nad rámec již existujících nástrojů podpory. V rámci této sekce bylo navrženo celkem 35 podnětů uvedených níže spolu se stanoviskem OK. Konkrétní podněty jsou podněty jednotlivců, nikoliv shrnutí celého sektoru.

1. **„Zapojovat dobrovolníky.“**

Vyjádření OK: Zapojení dobrovolníků v rámci města Brna a OK je rutinní záležitostí. OK pravidelně přijímá studenty na neplacené stáže, spolupracuje se sociální službou a obecně vítá zájem o spolupráci. V případě zájmu o dobrovolnickou činnost nebo neplacenou stáž je možné kdykoliv napsat e-mail kultura@brno.cz. Zapojení dobrovolníků u jiných organizací s ohledem na jejich suverenitu nedokáže OK zajistit.

2. **„Centrální databáze veřejných kulturních akcí.“**

Vyjádření OK: Pro evidenci a propagaci veřejných kulturních akcí byl zřízen kalendář akcí na portálu gotobrna.cz, viz kategorie Propagace, viz výše. Využívat tento kalendář akcí doporučují také dotační smlouvy města. Vznik další databáze duplikující tento kalendář akcí by vedl k roztržičnosti informací, tento podnět nebude dále řešen.

3. **„Víc podporovat svoje formy propagace.“**

Vyjádření OK: Komunikační kanály Kultura Brno aktuálně prochází transformací, která by měla vést k jejich větší přehlednosti a propojení na aktualizovanou jednotnou komunikační strategii města Brna.

4. **„Větší pravidelný prostor pro nezřizovanou scénu na BKF.“**

Vyjádření OK: Nezřizovaná scéna je pravidelně součástí programu BKF. Plánovaná témata BKF jsou vždy avizována předem často i s možností se do programu aktivně zapojit, jen je nutné se ozvat s adekvátním předstihem. Program se formuje zpravidla dva měsíce dopředu, kdy na něm OK spolupracuje obvykle s řadou dalších partnerů nebo konzultantů zejména z řad nezávislé scény a univerzitního prostředí. Případné podněty do programu je možné zasílat kdykoliv na e-mail kultura@brno.cz. Více k platformě viz výše.

5. **„Využít potenciálu seniorů.“**

Vyjádření OK: Není zřejmé, jak byl podnět zamýšlen. Pokud se jednalo o seniory ve smyslu tvorby cílené kulturní nabídky, tu vytvářejí samotné brněnské kulturní organizace. Mezigenerační soudržnost a podpora aktivního života seniorů pak prostřednictvím výzvy „Dotace na projekty v oblasti podpory rodinné politiky“ podporuje Odbor zdraví MMB. Bylo by v rozporu s dotačními pravidly podporovat stejný účel také ze strany OK.

6. **„Větší podpora malých a nezávislých divadel – lidé dělají, že jediná divadla v Brně jsou NdB apod.“**

Vyjádření OK: Vyšší finanční podpora organizací zřizovaných městem Brnem plyne z role města jako zřizovatele těchto organizací. Nejedná se o nezávislé subjekty. Spolu s tím, že je město zřizuje, mají tyto organizace i řadu povinností vůči zřizovateli a naopak, které upravují Zásady vztahu orgánů statutárního města Brna k příspěvkovým organizacím. V tomhle ohledu je nelze porovnávat s nezávislou scénou. Rozdíl je také ve velikosti organizací. Více k financování organizací viz výše u kategorie Finance.

7. **„Omezit individuální dotace v oblasti kultury nebo transparentnost jejich udělování (externí hodnocení, průběžný dotační program aj.).“**

Vyjádření OK: Individuální dotace byly předmětem několika jednání. Jedná se o zákonný a legitimní nástroj podpory nezávislé scény, který je plně v gesci a kompetenci vedení města Brna. To se může rozhodnout, zda a jakým způsobem (na základě jakých

kritérií) podpoří projekty nezávislé scény. Individuální dotace odrážejí politickou vizi směřování kultury. Zároveň je snaha, aby byly využívány pouze na podporu výjimečných akcí či kulturních činností a jejich počet zůstával omezený. Stejně jako ostatní dotační formy podléhají tyto dotace veřejnosprávní kontrole.

8. **„Podpora a zpřístupnění prostor, více ze 9 projektů.“**

Vyjádření OK: Podnět je předmětem dalších jednání.

9. **„Propojovat kulturní instituce z různých oborů.“**

Vyjádření OK: K tomuto účelu byla mj. zřízena platforma BKF, současně je networking a podpora vzájemné spolupráce i součástí konferencí, workshopů a tematických (advokačních) skupin, které OK pořádá. Nad rámec OK se věnují síťování také asociace, platformy jako Nová síť nebo i brněnské kulturní a kreativní organizace (např. KUMST, INDUSTRA, CO.LABS) v rámci řady svých programů. OK v rámci svých komunikačních kanálů sdílí pravidelně i open cally a možnosti pro spolupráci subjektů.

10. **„Podpora nových a malých projektů a akcí.“**

Vyjádření OK: Projekty nezávislé scény jsou obecně ze strany města Brna, bez ohledu na to, zda se jedná o nové, nebo již dlouholeté aktivity, podporovány formou dotací. Vyhlášené dotační programy jsou dostupné na portálu dotace.bno.cz. Pro oblast kultury je vyhlášováno celkem 9 oborových dotačních programů, nad rámec toho jsou vyhlášovány i speciální dotační programy jako investiční podpora nákupu techniky a hudebních nástrojů, program k 130. výročí Fuchse aj. Dotační výzvy pro kreativní průmysl pak vyhláší OSRS. Nad rámec dotačního programu podporuje město Brno jako jeden ze zřizovatelů JIC a jeho kreativní hub KUMST, Jihomoravský filmový nadační fond, v posledních dvou letech také Nadační fond Josefů K. na podporu absolventů uměleckých oborů.

11. **„Aktivnější propojování zřizované a nezřizované (nezávislé) kultury.“**

Vyjádření OK: Pro propojení a síťování aktérů slouží již výše uvedené BKF a konference, informace o možnostech spolupráce jsou prezentovány v komunikačních kanálech OK. Město jako zřizovatel sleduje a kvituje spolupráci svých PO s dalšími subjekty včetně zástupců nezávislé scény. Není nicméně v kapacitách OK a současně by nebylo efektivním řešením, aby město naplňovalo roli facilitátora a moderátora komunikace mezi konkrétními organizacemi.

12. **„Sjednotit podávání grantových žádostí na různých odborech MMB. Každý odbor má jiné podmínky a žadatelé jsou tak zmatení. Žadatelé totiž nemusí spadat jen pod odbor kultury.“**

Vyjádření OK: Podmínky dotačních žádostí napříč celým magistrátem sjednocují Dotační pravidla. Určité nuance vznikají s ohledem na odlišnost oblastí a potřeby hodnotících komisí pro posouzení žádostí, nelze je zcela unifikovat tak, aby měly potřebnou vypovídající hodnotu. Současně se pracuje na novém elektronickém dotačním portálu pro celý MMB, který by měl být pilotně spuštěn v roce 2025 a zjednotit celý dotační proces a umožnit pouze elektronické podávání žádostí o dotace.

13. **„Kultura pro děti.“**

Vyjádření OK: Volnočasové aktivity dětí a mládeže podporuje dotační program OŠML Volnočasové aktivity dětí a mládeže či dotační programy OK. Nabídka a podoba aktivit je pak otázkou aktivit samotné kulturní a kreativní scény.

14. „Soukromé investování do KKP.“

Vyjádření OK: Toto není v možnostech města. Město se snaží podporovat vícezdrojové financování podporou i organizací vzdělávacích programů a akcí, které se fundraisingu věnují. Pro mentoring v této oblasti se lze obrátit na JIC, respektive KUMST.

15. „Víc propojovat tradice a inovace – osobnosti, kroje a folklor a k tomu inovace, design, technologie, architektura. Brněnský unikátní mix.“

Vyjádření OK: K podpoře slouží dotační programy OK i networkingové platformy jako BKF či konference. Je nutná i vlastní aktivita subjektů, město nad rámec systémových aktivit nemá kapacity ani možnosti plnit funkci prostředníka mezi konkrétními organizacemi, což by nebylo ani efektivní.

Vyjádření OSRS: Propojování je cílem platformy Kreativní Brno, která přináší nabídky pro kreativce, jež často obsahují tematiku propojování designu a inovací. Toto téma se pak prolíná i dotačním programem Pro Kreativní Brno či zaměřením kreativního hubu KUMST. Bohužel není v možnostech, kapacitách a ani cílech města stát se někým, kdo shromažďuje kontakty na jednotlivé osoby či subjekty a dokáže je propojit mezi sebou. Tato aktivita (řekněme databáze kontaktů) by vyžadovala značné lidské i časové kapacity a nebyla by udržitelná v čase.

16. „Podpora vznikajících kulturních a kreativních projektů.“

Vyjádření OK: Projekty nezávislé scény jsou obecně ze strany města Brna, bez ohledu na to, zda se jedná o nové, nebo již dlouholeté aktivity, podporovány formou dotací. Vyhlášené dotační programy jsou umístěny na portálu dotace.brno.cz. Čistě pro oblast kultury je vyhlášováno celkem 9 oborových dotačních programů, nad rámec toho jsou vyhlášovány i speciální dotační programy jako investiční podpora nákupu techniky a hudebních nástrojů, program k 130. výročí Fuchse aj. Dotační výzvy čistě pro kreativní průmysl pak vyhláší OSRS. Nad rámec dotačního programu podporuje město Brno jako jeden ze zřizovatelů JIC a jeho kreativní hub KUMST, Jihomoravský filmový nadační fond, v posledních dvou letech také Nadační fond Josefu K. na podporu absolventů uměleckých oborů.

Vyjádření OSRS: Kreativní Brno podporuje nově vznikající projekty pomocí dotačního programu Pro Kreativní Brno. Nefinanční podporu potom nabízí KUMST nebo i samotná platforma Kreativního Brna.

17. „Omezit individuální dotace ve prospěch dotačních programů.“

Vyjádření OK: Individuální dotace byly předmětem několika jednání. Jedná se o zákonný a legitimní nástroj podpory nezávislé scény, který je plně v gesci a kompetenci vedení města Brna. To se může rozhodnout, zda a jakým způsobem (na základě jakých kritérií) podpoří projekty nezávislé scény. Individuální dotace odrážejí politickou vizi směřování kultury. Zároveň je snaha, aby byly využívány pouze na podporu výjimečných akcí či kulturních činností a jejich počet zůstával omezený. Stejně jako ostatní dotační formy podléhají tyto dotace veřejnosprávní kontrole.

18. „Zavčas opustit myšlenky na dopředu jistě nefunkční projekty – předražená, architektonicky a urbanisticky bezcenná a nesmyslná hala bez provozovatele, lanovka odnikud nikam...“

Vyjádření OK: Město pro své investiční záměry provádí také posouzení proveditelnosti a součástí schvalování investičních materiálů Zastupitelstvem města Brna je i řada dalších materiálů. Rozhodnutí Zastupitelstva města Brna jako nejvyššího orgánu obce jsou pak závazná.

19. „Zbytečná podpora Městského divadla Brno.“

Vyjádření OK: Finanční podpora organizací zřizovaných městem Brnem je spojená s tím, že město je zřizovatelem těchto organizací. Nejedná se o nezávislé subjekty. Spolu s tím, že je město zřizuje, mají tyto organizace i řadu povinností vůči zřizovateli a naopak, které upravují Zásady vztahu orgánů statutárního města Brna k příspěvkovým organizacím. Městské divadlo Brno je příspěvkovou organizací města Brna, která dlouhodobě vykazuje vysokou návštěvnost i soběstačnost. Organizace má svou velmi silnou diváckou základnu a plní účel, pro který byla zřízena. Osobní vkus je velmi subjektivním faktorem a není důvodem pro omezení nebo zrušení podpory jakéhokoliv subjektu, ať již zřizovaného, nebo nezávislého.

20. „Financování stáží pro kulturní organizace městem. Prostor pro propagaci kultury.“
Vyjádření OK: Podnět je předmětem dalších jednání.

21. „Zrušit jiné než online doručení žádosti.“

Vyjádření OK: Na tomto se již pracuje přípravou nového elektronického dotačního portálu pro celý MMB, který bude pilotně spuštěn v r. 2025.

22. „Omezit finance pro příspěvkové organizace.“

Vyjádření OK: Finanční podpora organizací zřizovaných městem Brnem je spojená s tím, že město je zřizovatelem těchto organizací. Nejedná se o nezávislé subjekty. Spolu s tím, že je město zřizuje, mají tyto organizace i řadu povinností vůči zřizovateli a naopak, které upravují Zásady vztahu orgánů statutárního města Brna k příspěvkovým organizacím. Jedná se o velké organizace, u kterých město stále jedná s JMK i státem o jejich finanční podpoře projektů. Více viz podkapitola Finance výše.

23. „Letiště s odletem do více destinací. Podpora podnikání v kreativních průmyslech – nejen ta dotovaná kultura. Posílit přístupnost prostor pro kreativce – např. projekt Zaber To!“

Vyjádření OK: Letiště řídí akciová společnost LETIŠTĚ BRNO, a.s., město nemá vliv na volbu a množství cílových destinací. Ostatní podněty jsou předmětem dalších jednání.

24. „Interakce výstaviště s městem – revitalizace, program, celková koncepce zasazená do 21. století, větší využití pro kulturu a umělce, otevření ‚user friendly‘ areálu.“

Vyjádření OK: Podnět je předmětem dalších jednání.

25. „Lépe nastavit pravidla pro individuální dotace.“

Vyjádření OK: Individuální dotace byly předmětem několika jednání. Jedná se o zákonný a legitimní nástroj podpory nezávislé scény, který je plně v gesci a kompetenci vedení města Brna. To se může rozhodnout, zda a jakým způsobem (na základě jakých kritérií) podpoří projekty nezávislé scény. Individuální dotace odrážejí politickou vizi směřování kultury. Zároveň je snaha, aby byly využívány pouze na podporu výjimečných akcí či kulturních činností a jejich počet zůstával omezený. Stejně jako ostatní dotační formy podléhají tyto dotace veřejnosprávní kontrole.

26. „Přístupnost řešit nejenom doporučením, ale i vyhláškami.“

Vyjádření OK: Přístupnost je aktivně řešena hned několika odvětvovými odbory MMB, konkrétně se jedná o agendu OSP a OZ, ale OK se ji snaží doplnit rozšířením aktivit v oblasti kultury. Aktivně v této oblasti spolupracujeme s Poradním sborem pro bezbariérové Brno i brněnskou integrační platformou.

Přístupnost je přitom řešena celou řadou zákonů i vyhlášek, například:

- Nový stavební zákon č. 283/2021 Sb.,
- Vyhláška (MMR) č. 146/2024 Sb. o požadavcích na výstavbu,
- Nařízení č. 14/2024 o požadavcích na výstavbu ve statutárním městě Brně,
- ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání,
- Zákon č. 155/1998 o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob,
- Zákon č. 99/2019 Sb. – *Zákon o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací a o změně zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů* a další...

27. „Intenzivnější spolupráce s Jihomoravským krajem v oblasti kultury.“

Vyjádření OK: Souhlasíme, iniciovali jsme již mnohá setkání na úrovni zástupců odborů a jednání na projektech probíhají i v rámci politické sféry. Vždy platí, že ochota a aktivita při tom musí být oboustranná.

28. „Organizovat fundraisingové eventy pro kulturu.“

Vyjádření OK: Vzdělávací programy v této oblasti jsou již pořádány. Jestli jsou podnětem myšleny jiné eventy ve smyslu setkání potenciálních donátorů a organizací, toto není v možnostech města z hlediska financí ani kapacit. Je nutná a nenahraditelná vlastní aktivita organizací.

29. „Konečně postavit funkční kulturní sál pro vážnou hudbu.“

Vyjádření OK: Stavba byla předána zhotoviteli. Aktuální vývoj projektu je možné sledovat zde: <https://cobude.brno.cz/projekt/janackovo-kulturni-centrum/>.

30. „Kreativní Brno dotace posílit.“

Vyjádření OK: Podnět byl předán OSRS a bude předmětem dalších jednání.

Vyjádření OSRS: Program Pro Kreativní Brno rozděloval 1,5 milionu ročně ve dvou asymetrických výzvách. V roce 2025 se bude ale jednat o změnách v rámci celého dotačního programu. Aktuálně nelze predikovat, zda dojde k navýšení alokace. Výše financí přidělená na tento program (i jeho samotné vypsání) je závislá na jednání o rozpočtu i na politickém rozhodnutí.

31. „Propojit centrum a jiné městské části.“

Vyjádření OK: Není zřejmé, jak byl podnět myšlen. Decentralizace kultury a kreativy je nicméně součástí SKKO a zůstane i po její aktualizaci.

32. „Usnadnění žádostí o dotaci, kreativci nejsou úředníci!!!“

Vyjádření OK: Na tomto OK v rámci svých dotací pravidelně i skrze pravidelnou evaluaci pracuje, jsou nicméně zákonně dané parametry a současně je třeba brát zřetel i na jednotná magistrátní pravidla a potřeby hodnotící komise, která pro kvalitní posouzení žádostí o dotace potřebuje dostatečné informace o projektech a činnosti organizací. Na usnadnění žádostí by měl mít vliv i nový elektronický dotační portál, který bude jednotný pro celý MMB.

Vyjádření OSRS: Podávání jakýchkoliv žádostí o dotaci je podmíněno nejenom „rozmary úředníků“, ale především zákonem a interními nařízeními platnými pro celý Magistrát města Brna. Úředník či úřednice neboli administrátor dané výzvy vždy musí balancovat mezi potřebami hodnotící komise (či komisí), zákonem a nařízením úřadu. Vždy je cílem zjednodušit práci nejen sobě a všem, kteří s Vaší žádostí pracují, ale i Vám, samotným žadatelům. Nicméně obzvlášť u kreativců je výsledkem kompromis. I ten se ale snažíme neustále zlepšovat tak, aby vyhovoval co nejvíce všem

zúčastněným. A elektronizace kompletního procesu pomocí Dotačního portálu je jedním z prvních a velmi zásadních kroků, které nás čekají v letošním roce.

33. „Zpřístupnit další objekty podzemí.“

Vyjádření OK: V březnu 2024 byla dokončena rekonstrukce a byly zprovozněny vodojemy na Žlutém kopci, které hned od slavnostního otevření překonávají rekordy v návštěvnosti prostoru. Prostory má svěřeny k užívání od září TIC. Vodojemy na Žlutém kopci byly plně zpřístupněny, včetně návštěvnického centra a výtahu pro osoby s omezenou mobilitou, a nyní slouží jako unikátní kulturní prostor. Jiné podzemní prostory budou předmětem dalších jednání.

34. „Podpořit aktivity partnerských měst.“

Vyjádření OK: Spolupráce s partnerskými městy je aktivně systematicky podporována ze strany OZV. O tom, jak tato podpora funguje, se můžete dozvědět více i v rámci workshopů Kultura Brno zaměřených na podporu mezinárodní spolupráce v KKO, viz <https://kultura.brno.cz/chcete-se-vzdelavat-s-kulturou-brno-prijdte-na-nase-workshopy/>.

Seznam zdrojových materiálů

V tomto souhrnu je přehled všech materiálů, které byly použity pro tvorbu této analýzy a pro následnou aktualizaci SKKO.

1. Analýza brněnských festivalů pro roky 2017–2019: <https://kultura.brno.cz/2241-2/>
2. Analýza brněnských festivalů 2019–2024: <https://data.brno.cz/pages/festivaly>
3. Analýza návštěvnosti brněnských vánočních trhů: <https://data.brno.cz/pages/navstevnost-vanoc24>
4. Brno Brzo – databáze stavebních projektů veřejných i soukromých investorů v Brně https://experience.arcgis.com/experience/829f491bc03242ba99ba2e246056e982/page/page_0/
5. Encyklopedie města Brna: encyklopedie.brna.cz
6. Evaluace dotačního systému OK MMB za rok 2020: <https://kultura.brno.cz/evaluace-dotacniho-systemu-odboru-kultury/>
7. Evaluace dotačního systému OK MMB za rok 2023: <https://kultura.brno.cz/zadatele-o-dotace-v-kulture-hodnotili-dotacni-system-odboru-kultury-mmb/>
8. Finance pro kreativce: jak Brno podporuje tvůrčí činnost?: <https://data.brno.cz/pages/finance-kreativci>
9. Financování kultury v Brně: <https://data.brno.cz/pages/5e5b0ffb2e514b8b8652c14a30add66a>
10. Financování kultury krajskými městy ČR – srovnávací analýza: <https://data.brno.cz/pages/srovnani-financovani-kultury>
11. Finanční podpora nezávislé brněnské kulturní scény: <https://data.brno.cz/pages/finance-nezavisla-kulturni-scena>
12. Charakter města Brna v postojích jeho obyvatel: <https://data.brno.cz/pages/charakter-mesta-brna-2022>
13. Katalog vzdělávacích institucí a aktivit v Brně 2024: <https://kultura.brno.cz/katalog-vzdelavacich-instituci-a-aktivit-v-kulture-a-kreativnich-odvetvich/>
14. Kulturní pocitová mapa Brno 2028: <https://kultura.brno.cz/vysledky-pocitove-mapy-kultury/>
15. Kulturní potřeby obyvatel města Brna: <https://kultura.brno.cz/jake-jsou-kulturni-potreby-brnanu/>
16. Kulturní příspěvkové organizace města Brna a jejich financování: <https://data.brno.cz/pages/prispevkovky-financovani>
17. Metodika mapování a tvorby regionálních strategií kulturních a kreativních odvětví MK ČR: <https://mk.gov.cz/mapovani-a-tvorba-regionalnich-strategii-kulturnich-a-kreativnich-odvetvi-cs-2942>
18. Obraz Brna v názorech jeho obyvatel: <https://data.brno.cz/pages/obraz-brna-v-nazorech-obyvatel-cr-2025>
19. Průzkum turistické poptávky města Brna: [Turistická poptávka města Brna – průzkum mezi návštěvníky města Brna / Analysis of the tourist demand of the city of Brno – survey of the visitors | data.Brno](https://data.brno.cz/turisticka-poptavka-mesta-brna-pruzkum-mez-i-navstevniky-mesta-brna/)

20. Sebeevaluace příspěvkových organizací: <https://kultura.brno.cz/sebeevaluace-prispevkovych-organizaci/>
21. Tematická skupina Audiovize a gaming 2024: <https://kultura.brno.cz/tematicka-diskuse-audiovize-a-gaming/>
22. Tematická skupina Divadlo, performance a cirkus 2024: <https://kultura.brno.cz/tematicka-diskuse-divadlo-performance-a-cirkus/>
23. Tematická skupina Edukace 2024: <https://kultura.brno.cz/tematicka-diskuse-edukace/>
24. Tematická skupina Hudba a hudební kluby 2024: <https://kultura.brno.cz/tematicka-diskuse-hudba-a-hudebni-kluby/>
25. Tematická skupina Literatura 2024: <https://kultura.brno.cz/tematicka-diskuse-literatura/>
26. Tematická skupina Tanec 2024: <https://kultura.brno.cz/tematicka-diskuse-tanec/>
27. Tematická skupina Tematická diskuse: Výtvarné umění, fotografie, architektura a design 2024: <https://kultura.brno.cz/tematicka-diskuse-vytvarne-umeni-fotografie-architektura-a-design/>
28. Tematická skupina Umělecká řemesla a lidové tradice 2024: <https://kultura.brno.cz/tematicka-diskuse-umelecka-remesla-a-lidove-tradice-v-brne/>
29. Turistická poptávka města Brna – průzkum mezi výletníky v okolí Brna: [Turistická poptávka města Brna – průzkum mezi výletníky v okolí Brna / Tourist demand of Brno - survey among tourists in Brno city region | data.Brno](https://data.brno.cz/tourist-demand-of-brno)
30. Vnímání kultury brněnskými obyvateli: <https://kultura.brno.cz/vnimani-kultury-brnenskymi-obyvateli/>
31. Výzkum vnímání image města Brna v zahraničí: <https://data.brno.cz/documents/4ceb1b4b9e0d43eab3db971a3a8b1a9c/explore>

Seznam zapojených organizací

Dokument připomínkovali/doplňili:

Centrum experimentálního divadla, p.o.
Česká televize (Brněnské televizní studio)
Český rozhlas Brno
Dům umění města Brna, p.o.
Hvězdárna a planetárium Brno, p.o.
Knihovna Jiřího Mahena, p.o.
Kulturní středisko Omega
Kulturní, vzdělávací a informační centrum
KVIC
Kreativní hub KUMST
Městské divadlo Brno, p.o.
Moravská galerie v Brně
Moravská zemská knihovna
Moravské zemské muzeum

Muzeum Brněnska
Muzeum Romské kultury
Národní divadlo Brno, p.o.
Národní památkový ústav (Územní
odborné pracoviště Brno)
Odbor kultury MMB
Odbor památkové péče MMB
Odbor sociální péče MMB
Odbor strategického rozvoje a spolupráce
MMB
Odbor zdraví MMB
Společensko-kulturní centrum Rubín
Technické muzeum v Brně
TIC BRNO, p.o.

Do SWOT analýzy kulturní scény se v rámci tematických (advokačních skupin) i platformy Brněnské kulturní fórum zapojilo 240 návštěvníků těchto setkání z řad brněnských KKO. S ohledem na skutečnost, že některé z podnětů byly sbírány prostřednictvím anonymní aplikace Mentimeter nebo s příslibem anonymní možnosti zapojení, nelze uvést všechny instituce nebo konkrétní jména. Ze zapojených organizací lze uvést například:

II. pád
4AM
Alliance Française Brno
Alterna
Ars Brunensis
Art Factory Studio
Artbar
Asociace nezávislých divadel ČR
BACH – Brněnská asociace clubové hudby
Bazmek entertainment, z.s.
Brněnská nezávislá divadla
Brno kulturní
Centrum experimentálního divadla, p.o.
Česká televize
Český rozhlas Brno
Divadlo 3+KK
Divadlo Líšeň
Divadlo Mikro-teatro
Dům umění města Brna, p.o.
Ensemble Opera Diversa, z.s.

Filharmonie Brno, p.o.
Fléda
Folklorní spolek Púčík
Galerie TIC
Game Baze
ICL Brno
Indies Records
Institut Paměti národa Brno
Janáčkova akademie múzických umění
v Brně
JazzFestBrno
Jihomoravský filmový nadační fond
Kabinet Múz
Kabinet Records
Kafara
Knihovna Jiřího Mahena, p.o.
KOGAA
Kreativní hub KUMST
KS Boni discipuli, z.s.
kultino.cz

Kulturní centrum CO.LABS
Kunštát PRO FUTURO o.p.s.
Lužánky – středisko volného času
Masarykova univerzita v Brně
Muzeum Brněnska
Muzeum města Brna, p.o.
Moravská galerie v Brně
Moravská zemská knihovna
Moravské zemské muzeum
Národní divadlo Brno, p.o.
Nadační fond Josefů K.
Nakladatelství Druhé město
Open House Brno
ORBITA, z.s.
Pop Messe
Serial Killer
Sdružení přátel folkloru v Brně, z. s.
Slovácký soubor Šafrán Brno
Spolek přátel Raduit de Souches
Střední škola tradičních řemesel Brno
Swing Wings Brno
Šejhahhop, z.s.
Taneční škola Starlet
Technické muzeum v Brně
TIC BRNO, p.o.
Unie výtvarných umělců
Vašulka Kitchen Brno
Veletrhy Brno, a.s.
Vysoké učení technické
VSLPT POLANA
YMCA Brno
ZUŠ F. Jílka Brno, p.o.
ZUŠ PhDr. Zbyňka Mrkose

Analýzu zhotovila:

Mgr. Veronika Majíčková, vedoucí Oddělení koncepce a rozvoje OK MMB

Odborná konzultace i korektura a garant mapování KKO v Jihomoravském kraji:

Mgr. Blanka Marková, Ph.D.

